

Information

August 1943 - maj 1945

I dette bind
18. august 1943 - 9. december 1943

I

under redaktion af:

Lektor Jørgen Barfod, Museet for Danmarks frihedskamp.
Forlægger Jens Nordlunde. Redaktør Børge Outze, Information.
Seminarirektor Palle Schmidt, Esbjerg
og antikvarboghandler Lars Zachariassen

Forlaget SIXTUS ApS
København 1978

Det bemærkes at denne udgave er en nøjagtig gengivelse af de originale blade, således at ortografien er bevaret, ligesom eventuelle varierende stavemåder og direkte fejlskrivninger også er gengivet ordret.

Redaktionen tager forbehold overfor eventuelle fejlagtige oplysninger vedr. enkelte personers forhold, som det illegale Information måtte indeholde.

Redaktionen

Forord

Ved denne udgivelse af det illegale Information har redaktionen søgt at samle en så komplet række som muligt af de illegale blade, der har overlevet de 35 år siden bladets start i august 1943. Desværre er der for de første måneder af bladets levetid større eller mindre lakuner: i december 1943 og januar 1944 mangler kun ganske enkelte numre, og fra 11. januar 1944 til maj 1945 er samlingen komplet.

Antallet af manglende numre lader sig ikke opgøre, idet nummereringen af bladet først blev påbegyndt den 14. april 1944 og da med et tilfældigt nummer. I starten fremtrådte bladet kun som en række maskinskrevne ark, der evt. havde overskriften »Til information« eller blot »Information« og jævnligt med korrespondentens initialer øverst, idet der ofte kunne udsendes flere meddelelser pr. dag. Det er derfor vanskeligt at fastslå, hvad der er »Information« og hvad, der er forarbejder til bladet. For en sikkerheds skyld er alt derfor medtaget.

Hvad angår ortografien, har redaktionen valgt at gengive bladet som det fremtrådte incl. fejlagtig staveform, meningsforstyrrende fejl, overstregninger eller forkerte mellemrum m.v. Af denne grund må redaktionen derfor også fralægge sig ansvaret for forkerte eller vildledende oplysninger i bladet. De enkelte numres omfang varierer fra 1/3 side til adskillige sider, hvorfor man for overskuelighedens skyld har valgt at hvert nummer påbegyndes på en højreside uanset omfanget.

Redaktionen.

Informationstelegram

Urolighederne i Odense, der i Gaar foranledigede den konstituerede Politimester, Fuldmægtig Rasmussen til at udstede et Opraab til Befolkningen om at vise Ro og Orden, udartede i Aftenes Løb bl.a. til at der kastedes en Bombe mod en Modeforretning hvis Indehaver anses for "tvivlsom" i Industriforeningens Bygning. En Rude sprængtes, men ellers skete ingen Skade her. Derimod forefaldt talrige voldsomme Episoder rundt i Gaderne og ialt blev 18 Personer af Falck kørt paa Amtssygehuset med Stiksaar af Bajonetter eller ramt af Geværkolber. De fleste var kun lettere saaret men en enkelt Chauffør Jørgen Ellegaard, Store Glasvej 22, der var slået i Hovedet af en Geværkolbe blev saa alvorligt kvæstet, at han maatte paa Operationsbordet, og hans Tilstand betegnes i Dag som stadig betænkelig. Straks i Formiddags fortsatte Urolighederne og bl.a. var Folkemængden meget aggressive for Slagtermester Christian Hansens Sønners Forretninger hvor Butiksruderne blev knust og hvor Folk hindrede Falck i at dække til med Presenninger. Samtidig blev Arbejdet nedlagt i den ene Fabrik efter den anden og desuden begyndte Forretningerne at lukke. Der opstod ogsaa gentagne Gange Uroligheder bl.a. ~~XXXX~~ knuste Folk Ruder hos Kvinder hvis Navne har været optrykt i de illegale Blade og danske nazistiske Forretningsfolk fik alle deres Ruder knust. Ved Middagstid begyndte tyske Soldater der kørte rundt i Lastbiler at skyde efter Folk paa Gaden ligesom der et Pat Steder blev kastet Haandgranater. I Nørregade forsøgte en ældre Mand, Verner Jensen, at rive en Maskinpistol fra X en Tysker. Det lykkedes ham ogsaa, men da han vilde cykle bort med den, ~~fx~~ skred han i Sporvognsskinnerne og straks var Tyskeren over ham og skød paa ham med Revolvere. Han blev bragt til Sygehuset hvor det viste sig, at han bl.a. havde faaet et Skud gennem den ene Hofte samt et Strejfskud i Brystet. Desuden er en ung Pige, Ellen Simonsen, Kongensgade 15 ud for sit Hjem blevet skudt ned af tyske Soldater, der kørte forbi i Lastbil. Hun blev ramt af et Strejfskud i Nakken og hun er kommet paa Operationsbordet. Hendes Tilstand menes dog ikke at være alvorlig. Ialt er ca 15 Mennesker blevet ført til Skadestuen til Behandling. En Mand er blevet saaret af Skud fra en Frikorpsmand der havde forskanset sig i et Hus i Moritzensgade, hvor han skød efter Folk. Ved 14 Tiden blev der sendt Højttalerbiler gennem Gaderne og der blev givet Besked om, at alle skulde begive sig hjem og blive hjemme. Samtlige Forretninger var efterhaanden blevet lukket og alle Byens Arbejdere havde nedlagt Arbejdet. Heller ikke Sporvognene kører, hvorimod Elektricitet, Gas og Vandforsyningen fortsat fungerer. En Overgang troede man, at det var galt med Vandet, med det viste sig kun at være en Følge af, at der i et Par Middagstimer var ~~sæt~~ ganske ovenud stort Vandforbrug, formentlig fra Folk, der vilde sikre sig Beredskabslager. Samtlige Byens Restaurationer og øvrige Forlystelser er lukket i Aften, og der er om ikke totalt Forbud mod at færdes ude saa dog praktisk Talt Undtagelsestilstand i Byen. Der er en Masse fremmed Politi, og der er Betjente næsten overalt, men i Øjeblikket synes det nærmest at være Tyskerne alene der dominerer, idet de fortsat kører rundt bevæbnet til Tænderne i Lastbiler og man kan altsaa ikke være sikker paa om de skyder eller ej. Eftermiddagsbladene naaede ikke at udkomme og begge Morgenbladene er lukket idet ogsaa Typograferne strejker. Der har ikke været noget Fællesmøde af Arbejderne, men Strejken er alligevel total. Derimod har der været holdt et Møde, hvor man har vedtaget en Resolution, der protesterer imod de trufne Foranstaltninger, hvor man f. Eks i Aftes havde spærret Vestergade af for Danske, mens Tyske uantastet kunde faa Lov til at gaa der. De tyske Soldaters aggressive Optræden har irriteret Befolkningen

Informationstelegram

Onsdag Aften forløb forholdsvis roligt i Odense, idet der ikke var ret mange Mennesker paa Gaden som Følge af Udgangsforbudet. Enkelte Steder var der dog Uroligheder, navnlig i Kvarterer, hvor der boede Frikorpsfolk og danske Nazister, men der blev kun et Par enkelte saarede og den eneste der blev alvorligt medtaget var en Sabotagevagt, som bor paa Sdr. Boulevard, og som var blevet beskyttet af en Vagtpost i nærheden af Kaserne. Han har faaet en Kugle i Bagdelen og blev indlagt paa Sygehuset. I Dag til Morgen var der i Massevis af Mennesker i Byen og Folk gik til Arbejde i Forretningerne for at se, om de skulde tage fat, og saa blev de paa Gaden, hvor navnlig Ungdommen huserede slemt. Desværre var Politiet ikke ude i noget videre Omfang, og i visse Kvarterer var der nærmest Pøbelterror. Det drejer sig f. Eks om den førnævnte Slagtermester Chr. Hansens Søners Forretning. Hans Forretning i Nørregade blev fuldkommen plyndret i Gaar, medens den i Kongensgade havde faaet Ruderne knust. I Dag blev ogsaa den plyndret idet alt Inventar blev smadret og Varerne blev smidt i Rendestenen og man brugte Konservesdaaserne som Kasteskyts og ovenikøbet knuste man Ruderne i en uskyldig Korsetforretning ved siden af. Først ved 10.30 Tiden i Formiddags kom der Politi ud, samtidig med at en Højtalerbil kørte rundt og kundgjorde at der ogsaa i Dag gjaldt Udgangsforbud, Udgangsforbudet respekteredes ganske vidst ikke i Eftermiddags. Her er mange Mennesker paa Gaden, men alt foregaar dog forholdsvis roligt inde i Byen. Derimod er det stadig galt i de Kvarterer, hvor der er Frikorpsfolk og danske Nazister. Et Sted har man f. Eks slæbt Møbler fra en dansk Nazists Lejlighed ud paa Gaden og stukket Ild paa og to tre andre Steder har der ogsaa været Tale om Ildspaesættelse, hos "tvivlsomme" Folk, men større Brande er der dog ikke Tale om. En tysk Officer, der gik amok i Formiddags og skød paa et Par Drengene som begge blev saaret i henholdsvis Arme og Ben, blev i Vestergade overfaldet af Folkemængden som fravristede ham hans Revolver, og hans Uniform revet i Stykker, ligesom han blev slaaet og sparket. Han blev kørt paa Sygehuset, men han er dog ikke livsfarlig kvæstet. Desuden er enkelt andre blevet kvæstet ved Sammenstød hist og her. Tyske Biler med Soldater kører stadig rundt i Gaderne og enkelte Steder har de grebet ind med Bajonetter overfor Folk, der ikke vilde flytte sig, men det gaar dog ~~at~~ forholdsvis roligt til. Alt har ligget stille hele Dagen. Paa de to Brødfabriker blev der dog bagt i Nat og Folk har kunndet hente Rugbrød og Sigtebrød i Formiddags. Derimod har der ikke været til at faa Mælk, idet der blev strejket paa Mejerierne straks fra i Morges, og al Mælken blev dirigeret ud paa Landmejerierne saa det er de færreste, der har faaet Mælk, men der forhandles stadig, og man regner med at kunne faa i alt Fald Mælk og Brødforsyningen i Gang fra i Morgen tidlig saavel som de kommunale Værker Gas, Vand ogsaa menes at kunne holdes i Gang.

Det forlyder, at General Kanntstein er kommet herover, og endvidere at de Samvirkendes Næstformand er paa Vej herover og derforhandles stadig om at faa Arbejdet i Gang igen, hvilket dog ikkemenes at ville ske før en Gang i Løbet af i Morgen.

X I Aftes var der forholdsvis roligt i Odense, idet Urolighederne indskrænkede sig tilvisse Kvarterer, hvor der bor Frikorpsfolk og danske Nazister. Der kom en enkelt paa Sygehuset med Skudsaaer i Laaret. I Dag er to Mand blevet slaaget ned af Værnemagten i Jernbanegade, og den ene har faaet et alvorligt Kraniebrud, men menes dog at kunne komme over det. De stod i Jernbanegade og snakkede sammen, da der kom en tysk Bil kørende og uden Foranledning sprang Soldater ud og knaldede de to Mænd ned med Gæværkolberne. Iøvrigt er en af de saarede fra forleden død. Det er Verner Jensen, Ejbygade 7, der forsøgte at fravryste en Maskinpostol fra en Soldat. Han blev skudt i Maven, og er død i Dag. Endnu et Par Mennesker er stadig i Livsfare, men man mener dog ogsaa de vil komme over det. Ialt ligger der 24 Mennesker saaret paa Sygehuset, medens ligesaa mange er blevet behandlet men er kommet hjem igen. Ca 100 Hjem alle tilhørende danske Nazister eller Frikorpsfolk eller tyskevenlige Personer er praktisk talt blevet raseret. I Dag har der ikke forefaldet særlige Episoder. Efter gentagne Forhandlinger i Nat er der i Dag opnaaet Enighed. Værnemagten er gaaet ind paa, at de tyske Soldater ind til videre ikke kommer ud efter Kl 19, og herefter har Fagforeningsformændene erklæret sig villige til at afblæse Generalstrejken og Arbejdet skal herefter genoptages fra i Morgen tidlig Kl ~~XX~~ 6. Det kan dog ikke anses for umiddelbart givet at Arbejderne vil følge Parolen. Det forlyder rundt om i Byen, at Stemningen stadig er ophidset og formentlig vil der blive Tale om fortsat Arbejdsnedlæggelse i en hel del Virksomheder i Morgen, men Butikkerne skulde aabne og Færdselsforbudet som iøvrigt gælder hele Dagen i Dag ophæves fra i Morgen tidlig, ogsaa Skolerne begynder og ligeledes Værkerne, der havde truet med Strejke fra i Aften fortsætter baturligvis ogsaa. Odense Byraad har i Eftermiddag holdt et lukket Møde og de har vedtaget følgende Opraab: Til Odense Bys Borgere. Efter at der nu er opnaaet Enighed om Genoptagelse af det normale Liv her i Byen, henstiller Byraadet indtrængende til Byens Borgere at udvise en rolig og besindig Holdning, og hver for sig optage sit sædvanlige Virke til Gavn ~~X~~ for Byen og dens Borgere. ~~X~~ Den tyske Officer der blev saaret i Gaar er ikke, efter hvad det forlyder, død

Privat for Redaktionen

Det blev ikke til noget med at genoptage Arbejdet i Morges Kl 6. Efter at der i Aftes havde været forsøgt forskellige Sabotagehandlinger, bl.a. blev Plums Konservesfabrik ved Odense Havn ødelagt af Sabotører, som bandt Vagterne og anbragte en Bombe i Kedelhuset, hvorved Fabriken nedbrændte, og der blev anbragt Bomber paa Jernbanelinjen udenfor Odense, hvorved Banelinjen ødelagdes, dog ikke mere, end at det allerede i Formiddags var repareret igen, blev Løbesedlerne om trejke afvarsling og Byraadets Erklæring hilst med Piben og revet i Stykker efterhaanden som de blev uddelt, og rundt om paa Gaderne kunde man se store Kridtinskriptioner, der fortalte, at "Strejken fortsættes". Ved 6-7 Tiden i Morges begyndte Folk at samles i Gaderne, og Færdselsforbudet var ophævet. Forretningsfolkenen mødte ogsaa ved deres Butiker, men der var snart Enighed hos de fleste om, at det gik ikke an at lukke op. Enkelte Steder blev der aabnet Slagterforretninger, Købmandsforretninger, Brød- og Mælkeudsalg, men store Køer gjorde hurtigt Kaal paa Varerne, og der kunde ret omgaaende lukkes igen. I de første Formiddagstimer samledes et stort Demonstrationstog i Kongensgade og Vestergade. Med Dannebrog i Spidsen og syngende nationale Sange drog Mængden til Stadion, hvor der ved Ankomsten var flere Tusinde Mennesker. Her blev holdt flere Tale - for de flestes Vedkommende af ret ukendte Mennesker - og Resultatet af Mødet blev Nedsættelsen af et Udvalg paa 9 Mand, der fik til Opgave at forhandle med Byraadet om Forholdene. Der var Enighed om ikke at genoptage Arbejdet. I Dagens Løb har været ret roligt i Byen, og f. Eks har Redningskorpserne ikke i Dag haft nødtigt at føre saarede til Hospitalerne. Paa den ny Forsamlingsbygning - Arbejdernes har der Dagen igennem været holdt en lang Række Møder af de forskellige Fagorganisationer. Typograferne indledede Kl 8 i Morges og gik til deres Arbejdsplads paa Dagbladenes Trykkerier, men paa Vejen blev de haanet og smædet og truet, hvis de gik i Arbejde. Lidt hen paa Formiddagen forlod de derfor atter deres Arbejdsplads. Paa Socialdemokraten i Kongensgade arbejdedes der, og der samledes mange Mennesker udenfor. De var Vrede over, at Typograferne endnu ikke ved Middagstid havde forladt Bygningen, idet Folketingsmand Rs. Hansen vilde forsøge at gennemtrumfe at sende sine Aviser ud. Der kom Politi til, og Typograferne forlod ogsaa dette Arbejdssted. Thriges Arbejdere vedtog paa et Møde med stor Majoritet at gaa i Arbejde Mandag Morgen, men Staaalskibsværftets Arbejdere der regnes for toneangivende indefor odenseanske Arbejderkredse, vedtog med Majoritet ikke at genoptage Arbejdet, før man havde faaet bestemte Krav opfyldt. Det drejer sig først og fremmest om Tyskernes Færdsel i Gaderne. I Dagens løb ankom Kantstein, Kjærbøl m.f. og paa Raadhuset førtes Dagen igennem en Række Forhandlinger, hvori deltog Borgmester Werner, Magistraten, Departementschef Eyvin Larsen og Byens fire Redaktører foruden Fagforeningernes øverste Ledelse. Ved Aftenstid forlyder det, at der skal udsendes et Flyveblad, redigeret af Borgmester Werner og Tømrermester Petersen, der er Ordfører for den konservative Byraadsgruppe. Dagbladene udkommer ikke. Store Skarer af odenseanere er i øvrigt i Dagens Løb taget paa Landet, de fleste sikkert for at fouragere. Der er ikke til at opdrive Kød, Mælk og Brød i vid Omkreds. Den almindelige Mening er, at Situationen vil blive opklaret i Løbet af Søndagen, saa at Arbejdet de fleste Steder kan genoptages Mandag. Der er Ro i Gaderne, hvor der næsten ikke ses Tyskere. Derimod er der baade i Nyborg og Middelfart praktisk talt Generalstrejke. I Nyborg er det nærmest Sympati-strejke for Odense, medens der i Middelfart har været en Episode i Aftes

mellem Tyskere og Danskere, og det har givet Aarsag til Strejken der. I de øvrige fynske Byer er alt roligt.

20 8 43

Fredag Eftermiddag indtraf der en Episode paa Helsingør Skibsværft, hvor nogle Arbejdere kastede Møtrikker efter et Par tyske Marinesoldater. Værftets Ledelse blev underrettet og tilkaldte Kriminalpolitiet som mødte frem. Politiet blev imidlertid modtaget af et Par hundrede Arbejdere med Hujen og Piben og Arbejdet blev ikke genoptaget før saavel Politiet som Tyskerne havde trukket sig tilbage.

Information

Paa et Møde paa Odense Station i Gaar Formiddag, hvori deltog ca 10.000 Arbejdere vedtoges det ikke at gaa i Arbejde Mandag Morgen, før visse bestemte Krav blev opfyldt, og man vedtog at nedsætte et Strejkeudvalg for de forskellige større Virksomheder og Arbejdsgrene uden om Fagforeningsbestemmelserne. Disse Strejkeudvalg skulde mødes paa Arbejdernes Forsamlingsbygning Mandag Kl 10. Desuden blev der i Gaar paa Teknisk Skole holdt et Møde for Erhvervsgrenene i Odense og dette Møde fortsattes i Aftes og der blev givet Meddelelser om de Forhandlinger der var blevet holdt mellem Borgmester Werner og Minister Kjærbøl m.fl. paa den ene Side og de tyske Myndigheder paa den anden Side. Der var fra tysk Side blevet givet Tilsagn om, at de tyske Soldater vilde blive holdt hjemme paa Kasernen Søndag, Mandag, Tirsdag og Onsdag. Derimod skulde de normale Øvelser finde Sted og den normale Trafik gennem Byen skulde have Lov til at passere uhindret. Denne Indrømmelse gik man ind paa at lade publicere. Derimod maatte der ikke gives Udtryk for et andet Synspunkt, som der underhaanden blev givet Udtryk for, nemlig at Tyskerne skulde sørge for strengere Justits mellem de tyske Soldater i Odense, men da det var ganske afgjort, at der ikke ~~maatte~~ var mere at opnaa hos Tyskerne gik man for fuld Kraft ind paa at acceptere dette Grundlag, og paa et Møde i Dag, hvor der var samlet ca 500 Erhvervsdrivende m.m. vedtoges enstemmigt følgende Udtalelse: Under Henvi sning til Bekendtgørelse af den 22 ds fra Borgmesteren i Odense og i Tilslutning til den i Dag af Arbejdernes Fællesorganisation vedtagne Resolution henstilles det at genoptage alt Arbejde i fuldt Omfang fra og med ~~den~~ Tirsdag den 24 ved normal Arbejdstids Begyndelse. Arbejdernes Fællesorganisation er med overvældende Majoritet gaaet ind for at Arbejdet skal genoptages og man regner derfor overalt i Odense med, at normale Tilstande bliver genindført i Morgen. I Dag var der Tilløb til at aabne Forretningerne i Formiddags, men det var kun faa der aabnede, og de blev hurtigt lukket igen. Paa Dagbladene var Typograferne mødt i Morges, men bl.a. var der en stor Demonstration nedenfor Socialdemokraten hvor der maatte tilkaldes Politi for at holde Mængden tilbage og Kammeraterne henstillede til Typograferne ikke at genoptage Arbejdet. Det samme var Tilfældet paa de andre Dagblade. Først i Morgen tidlig begynder Arbejdet paa Bladene. Uroligheder har der ikke været i nævneværdigt Omfang hverken i Gaar eller i Dag. I Aftes var der dog foretaget Sabotagehandlinger overfor et Mosteri der blev næsten totalt ødelagt ved en Bombeeksplosion, men bortset derfra har der ikke været noget unormalt. I Svendborg synes derimod Strejken at brede sig. De 700 Arbejdere paa Svendborg Skibsværft har ialt Fald nedlagt Arbejdet i Dag og man venter at endnu flere vil gaa med i Strejken. Da det maa betragtes som en Sympatistrejke der lader sig paavirke af Forholdene i Odense kan det ventes, at Strejken i Svendborg ogsaa hurtigt vil være forbi. I Bogense har der i Nat været Sabotagebrand paa Tømmerhandelen ved Havnen, men Skaden var dog ikke særlig omfattende.

Information

Tyskerne har nu overfor Politiet indrømmet, at den tyske Soldat som skød den 21-aarige Helfred Christiansen, Søn af Fisker og Arbejdsmand Valdemar Christiansen Asylgade 12 Roskilde befandt sig i Gartneriets Have og ikke paa Kasernens Grund. Snigmordet har naturligvis vakt Opsigt i Roskilde. Man er ligesaa harmfulde mod Gartner Vilhelm Hensen, som mod Tyskerne. Det menes at Gartneren har kaldt Tyskerne til Assistance eller at det har været til Selskab hos ham hele Aftenen. Der agiteres for et Protestmøde paa Hestetorvet Kl 19 30 . Iøvrigt har der været Ro i Byen i Dag

Uhyggen breder sig ogsaa til Roskilde Kl 22.50

Ogsaa i Aften var der store Mængder Mennesker i Gaderne i Roskilde og Politiet der havde faaet Forstærkning fra Holbæk og Ringsted maatte til Stadhed rydde Gaderne og de to Torve. Ligesom i Aftes tog Rudeknusningerne Fart da Mørket faldt paa. De gik ud over en Række Forretningsruder. Et Par af de Forretningsmænd der blev hjemsøgt i Gaar havde atter Besøg i Aften idet Ruderne til Privatilejlighederne blev slaaet ud. Endnu ved 22.30 Tiden var der Uro i Gaderne, men nogenhelt alvorlig Episode indtil da ikke indtruffet

Fortsættelse af tidligere Information/Kl 22,15

Indtil Kl 22 er 18 Mennesker bragt til Kommunehospitalet i Aalborg som Følge af Skudsaa. Bladt disse er to Børn. Den 10-aarige Rita Nielsen, der er skudt i det ene Ben og den 11-aarige Birte Christensen, skudt i højre ~~Rekke~~ Arm. Desuden er blandt de saarede to Kvinder. Overtjener Bech der blev skudt i Mave har faaet en Blodtransfusion ~~og~~ og er meget stærkt medtaget. Der har været skudt en Del i Gaderne i Aften, særlig paa Vesterbro, som ved 20-Tiden var sort af Mennesker. Skuddene blev affyret af Pansertropper som besatte Gaden og ryddede den for Civilpersoner fra Broen og ud forbi Kilden. Kort efter kom 60 Politibetjente som overtog Vagttjenesten, hvorefter Pansertropperne forsvandt. Ved 21-Tiden koncentrerede Urolighederne sig om Østbyen, hvor der blev skudt livligt. Først efter gentagne Forestillinger fra Politiets Side, gik den tyske Værnemagt ind paa at fjerne Tropperne. Vesternro og tilstødende Gader holdes ~~blot~~ besat af Politiet, idet Tyskerne fortsat har Vagtjenesten ved Ansgarkirken som de udfører med stor Grundighed. Ingen Civilpersoner maa færdes paa denne Gade. Alle Restauranter har været lukkede siden middags og alle Biografteatre lukket. Politiet fik Assistance fra Hjørring og Frederikshavn. Politistyrkerne fra begge Byer har maattet hjemsendes i Aften, idet der er alvorlige Uroligheder begge Steder, bl.a. Strejke i Frederikshavn og Uroligheder i Hjørring. ~~X~~ I Øjeblikket er alt roligt men man venter store Uroligheder i Løbet af Natten

Lastbiler i Esbjerg er brændt ligesom et Transformator-tårn er sprængt i Luften.

Der er Muligheder for at Strejken i Aalborg fortsætter i Morgen

Jensen, Holstebro

Information

I løbet af Natten til Mandag har Sabotører fjernet en Skinne paa Linien Holstebro-Herning ca 200 m Nord for Aulum Station. Da det første Morgentog, et Godstog fra Holstebro Kl 5.35 passerede Stedet sket der en alvorlig Togulykke . Den store Maskine væltede ned ad en 4-5 m høj Skrænt og kom til at ligge med Hjulene lige i Vejret. Som ved et Mirakel kom Lokomotivpersonalet intet til. Alle de 6 Vogne blev mere eller mindre knust. En gammeldags Personvogn der var med blev næsten helt knust. En af de 4 Passagerer blev dræbt, to haardt saaret, en lettere. Togføreren, der befandt sig i Vognen slap hele uskadt. Skaden er meget stor og Lokomotivet maa saaledes skilles helt ad førend det kan fjernes. Saa vidt vides befandt der sig ikke tyske Varer i Godstoget.

Ca va!

Begivenhederne omkring den unge Bankassistent Vrangsteds Begravelse indlededes i Aftes. Tyskerne var indforstaaet med, at de skulde blive hjemme, men i Nat ved Midnatstid blev Politimester Bach ringet op fra Justitsministeriet med Besked fra den tyske Øverstkommanderende von Hanneken om, at der til Bisættelsen ikke maatte møde mere end 50 Personer, at intet Flag eller nogen Vimpel kunde tolereres, at Deputationer ikke maatte bestaa af mere end to Mand, og at alle ~~Inskriptioner~~ Kranse med provokerende Inskriptioner skulde fjernes. Paa Politimesterens Spørgsmaal om, hvem der skulde sørge for det, svarede Ministeriet, at det skulde Aalborg Politij; og da Politimesteren svarede, at han hverken vilde eller kunde, blev der svaret, at saa vilde de tyske Tropper med Vaaben i Haand sørge for, at det nok skulde ske. Kl 2 i Nat drog Politimesteren og en Præst til Vrangsteds Forældres Bopæl, og i de sene Nattetimer blev der truffet Beslutning om, at Begravelsen skulde finde Sted allerede Kl 7,30 i Morges. Dette skete, og der var paa dette Tidspunkt kun en Snes Mennesker med. Begivenheden rygtedes imidlertid hurtigt og bidrog til øget spændt Stemning. I Formiddags lod Politimesteren uddele Løbesedler af følgende Indhold: For at undgaa ulykkebringende Begivenheder har de danske Myndigheder i Forstaaelse med den nærmeste Familie foranlediget, at Vrangsteds Begravelse har fundet Sted i Dag til Morgen. Overalt i Byen blev Flagene i Morges hejst først paa halv Stang og senere, da Begravelsen var rygtedes, paa hel Stang. Ved Middagstid lukkede samtlige Forretninger og Virksomheder, og ved 13-Tiden drog en Hærskare af Mennesker ud ad Vesterbro til Ansgarkirken, der ligger ligeoverfor Kilden paa Hobrovej. Den store Kirke fyldtes hurtigt til Trængsel, og udenfor samledes op mod 10,000 Mennesker. Fra Politiets Side skete i første Omgang intet ud over, at et Par Højttalervogne blev kørt gennem Byen og paa Politimesterens Vegne opfordrede alle til roligt at gaahverx til sit. Politimesteren følte det som sin Pligt fra Højttalervognene at oplyse, at han var bekendt med, at tyske Tropper havde Ordre til, hvis Politiets Bestræbelser for at opretholde Ro og Orden mislykkedes at gribe ind mod Demonstranter om fornødent med Vaabenmagt. Derefter kørte en stor Udrykningsvogn gennem Vesterbro, og Politiet opfordrede mundtlig Folk til at forlade Gaden. Det hjalp ikke. Nogle Tyskere, som kom kørende i Bil gennem Menneskemængden, blev stenet af Folk, som havde brækket Brosten op fra Gaden. Andre Tyskere, som kom gaende, blev overfaldet og slaaet i Jorden, og en Pige blev slaaet ned og fik masser af Klø. Men saa rykkede Tyskerne ud. De sendte store tanks gennem Gaderne, rykkede ud med Infanteri og Flyvetropper, der var forsynet med Geværer og Maskinpistoler, medens Soldater i Biler og til Hest red rundt i Gaderne. Soldaterne tog Opstilling paa alle Gadehjørner mod Vesterbro, og saa blev Vesterbro ryddet. Folk løb gennem Sidegaderne, og der blev skudt voldsomt. Hvis Folk ikke hurtigt nok parerede Ordre, knaldede Revolvere og Maskinpistoler. Folk flygtede ind paa Kirkegaarden og paa Kommunehospitalet. Urolighederne forplantede sig til Banegaardspladsen og Boulevarden, og baade her og paa Vesterbro blev der knudt adskillige Ruder, deriblandt i det kendte Konditori Christine og den kendte Grønhandel Viola, der handler med Værnemagten.

Ved 16-Tiden var det atter galt i Vestbyen, hvor 6-8000 Mennesker var samlet, og hvor Pansertropper rykkede ud og skød mod Mængden. Ved 17-Tiden var det atter galt paa Vesterbro, og herfra blev 9 Mennesker bragt paa Sygehuset med Skudsaar, blandt disse er en lille Pige. Overtjeneren paa Hotel Phønix (Bech) livsfarligt saaret, da to Soldater trængte ind og skød ham ned og sigtede paa en anden Tjener. Han blev ramt i Underli-

vet. Hans Tilstand er meget alvorlig. Politiet har faaet Forstærkning fra Hjørring, Frederikshavn, Sæby og Nørresundby, men Politiet har holdt sig paa Politigaarden og har overtaget Bevogtningen af Kirkegaarden. Endvidere har man hjulpet de Mennesker ud, der var samlet i Ansgarkirken. Da Kirkens Sognepræst, Pastor Bang hørte om de mange i Kirken, gik han over og holdt Gudstjeneste for Mængden. Det skete Medens Skuddene bragede paa Vesterbro foran Kirken. Efter Samraad med Politimesteren og den tyske Værnemagt blev det besluttet, at de tyske Tropper skulde trække sig tilbage fra Gaderne og overlade Tjenesten til det danske Politi. 3 af de saarede er ramt efter dette Tidspunkt, saa Foranstaltningen har ikke været effektiv.

Information

Indtil Kl 18 i Dag er der paa Sygehuset fra i Gaar indlagt ialt indlagt 26 Personer, hvoraf de fleste af Skudskaar. Natten ~~xxxxx~~ forløb forholdsvis roligt med Undtagelse af at ca 30 Forretningsrunder knustes, og i Morges mødte Arbejderne fra de forskellige Virksomheder til deres Arbejdet. Imidlertid skete der paa Rørdalsvej i Nærheden af Aalborg Værft det, at den ene Af Arbejderne Erik Larsen, Langesgade blev skudt ned af en tysk Soldat, da han paa Cykel var paa Vej til sit Arbejde. Da han var styrtet med Cyklen og laa paa Vejen blev han sparket i Ansigtet og derefter skudt i Maven. Hans Tilstand er meget alvorlig. Dette gav Anledning til at samtlige Arbejdere paa Aalborg Værft straks nedlagde Arbejdet og Strejken bredte sig derfra videre til Rørdal til Flyvepladserne og større og mindre Virksomheder over hele Byen. Ved Middagstid var alt Arbejde standset og samtlige Butikker lukket. Der var Formiddagen igennem Ro i Byen, men i Middagstimerne blev der overalt uddelt smaa Sedler paa hvilke der stod: Vi mødes Kl 14 paa Vesterbro. Allerede lidt inden Kl 14 var Vesterbro sort af Mennesker. Derimod saas der ingen Soldater. Det er opklaret, at der var truffet Aftale mellem Politiet og Værnemagten at Politiet selv skulde ordne Affærerne. Politiet rykkede ved 14 Tiden ud med store Styrker og gav sig til at rydde Vesterbro. Resultatet blev, at store Sværme af Mennesker hovedsageligt ganske unge Dreng og Piger gik gennem Sidegaderne da samlede Opløb rundt omkring. Lidt over Kl 14 kørte Politiets Højttalervogne gennem Gaderne med Meddelelse om, at Arbejdernes Tillidsmænd skulde samles til Møde paa Haandværkerforeningen Kl 16 og at man her skulde drøfte Situationen. Kl 19 ville der blive offentligt Møde ved Grusgraven ved Hobrovejen, og Resultatet af de Drøftelser, som Arbejdernes Tillidsmænd ville blive meddelt. Politiet benyttede Lejligheden til at understrege, at al Sammenstimlen paa Gaderne var forbudt. Bag disse Møder ligger den Kendsgerning, at Arbejdernes Fællesorganisations Ledelse i Formiddags mødte hos Politimester Bach og stillede en Række Krav bl.a. at alle Tyskerne skulde holdes inde om Aftenen og at de ekstraordinære Vagtposter omgaaende skulde fjernes, Umiddelbart efter dette Møde blev der holdt et kort Møde mellem Politimesteren og den tyske Værnemagts Repræsentanter, og derefter tog Hauptmann Tyssen, der er Adjudant hos den tyske Kommandant ned i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvor Organisationernes Ledelse holdt Møde. Han meddelte, at han ønskede at forhandle med Repræsentanterne for Arbejderne, men dette afslog de med den Motivering, at de kun ønskede at forhandle med de danske Myndigheder. Imidlertid fik Hauptmann Tyssen Lejlighed til at redegøre for den tyske Værnemagts Stilling. Dette blev taget til Efterretning, hvorefter han forlod Mødet. I Eftermiddag Kl 15 samledes Politiets øverste Embedsmænd til Drøftelse af Situationen. Dette Møde var endnu ikke Kl 18 afsluttet. I Eftermiddag er der forekommet en lang Række Rudeknuserier. I alle de Forretninger der har vakt Mishag, er Ruderne blevet knust. Tyskerne har som nævnt holdt sig hjemme, men de er i højeste Alarm beredskab og klar til med Minust Varsel at rykke ud. Paa Hjørnet af Fredensgade og Vesterbro overfaldt en Skar unge Mennesker en tysk Soldat - vistnok Officer - slog ham i Jorden hvorefter han blev stærkt mishandlet. I dette Tilfælde rykkede Tyskerne ud og fik ham befriet. Paa Vesterbro blev en tysk Soldat slaet ned. Han blev ligeledes stærkt mishandlet. Der har været noget Skyderi. Et Sted blev en 12 aarig Dreng skudt i Armen. Skuddet blev affyret fra en første Sal i en Lejlighed hvor Tyskerne bor. Et andet Sted blev en Dreng skudt i Benet og paa Vesterbro blev en Dansker skudt i Armen. I Ivar Hvidtfeldtsgade, hvor der bor en Frikorpsmand og hans Broder, der er Brandmand paa den tyske Fl yvplads Øst blev der kastet Sten igennem Ruderne. De to Brødre samt en

tysk Marinesoldat forsvarede sig ved at skyde paa Folk paa Gaden. De fortsatte Skyderiet ind til Sikkerhedspolitiet og Feltgendarmeriet kom til. De blev anholdt af Tyskerne. Under Urolighederne i Gaar Eftermiddags og i Aftes anholdt Tyskerne 7 Mennesker. De blev taget med af Tyskerne og anbragt i en mørk Kælder, hvor der hverken finde Stole, Borde eller andre Møbler. Der maatte de staa op til i Morges, hvor de blev ført til en langvarig Afhøring. Sikkerhedspolitiet forsøgte i Nat at faa at vide, hvem ~~Sikkæx~~ Tyskerne havde taget, men det lod sig ikke gøre. Paa Sikkerhedspolitiets Foranledning blev de i Middags udleveret til det danske Politi. I Eftermiddags har der været voldsomme Sammenstimlinger mange Steder i Byen. Det skifter fra Gade til Gade med Rudeknusninger og Forfølgelser af Pigebørn som har vakt Mishag. Flere er blevet overfaldet og mishandlet og Politiet der tæller 200 Mand har faaet Forstærkning fra Nørrejylland ~~og~~ er i Alarmberedskab.

Paa det Møde, som Arbejdernes Tillidsmænd i Eftermiddags holdt i Haandværkerforeningen, blev det oplyst, at der ved Forhandling med Værnemagten fra Arbejderside var stillet en Række Krav, som Tyskerne efter sigende var gaaet ind paa. Det drejer sig bl.a. om, at alle Vagtposter fjernes, dog ikke Sabotagevagter, hvilket vil sige de Vagter, der staar udenfor Tyskernes Ejendom, at samtlige Personer, der er anholdt af Tyskerne, bliver overgivet til det danske Politi, at det danske Politi overtager Vagttjenesten paa Gaden, at Tyskere, der færdes paa Gaden, skal være under Kommando, og at Tyskerne ikke faar Udgangstilladelse før efter Lørdag. Alle disse Krav er efter Sigende akcepteret af Tyskerne. Forsamlingen føjede yderligere nogle Krav til, bl.a., at de Skoler, der er taget i Brug af den tyske Værnemagt, blev frigivet til deres oprindelige Formaal, og at de Medlemmer af Frikorps Danmark som er eller kommer til Aalborg bliver afvæbnet under deres Orlov. Og det blev meddelt, at der om disse Krav bliver forhandlet i Morgen Eftermiddag. Desuden blev der taget stærkt Afstand fra de Rudeknusninger, som har fundet Sted i Eftermiddag.

Kl 17 samledes 17000 Mennesker i Grusgraven paa Hobrovej til et Møde, Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation, Cigarmager Hoy gav nogle Oplysninger om de Forhandlinger, der var ført med Tyskerne, men Forsamlingen var ikke tilfreds med de Oplysninger, han gav, hvorefter Sekretæren i Fællesorganisationen, Emil Nielsen, maatte til. Han fortalte, hvad der var sket paa Mødet med Tyskerne og oplyste, at blandt de Fængslede var 8 Arbejdere fra Lufthavnen, der i Formiddags var taget som Gidsler, da Lufthavnsarbejderne forlod deres Arbejde. De var iøvrigt blevet løsladt. Han erklærede yderligere, at Forhandlingerne var uhyre vanskelige, og at det var nødvendigt at Aalborgs ansvarsbevidste Arbejdere viste Diciplin. Da han var færdig med sin Tale begyndte Forsamlingen at raabe paa Politimester Bach. Tilsidst kom Politimesteren paa Talerstolen, og det blev Aftenens Oplevelse. Dybt bevæget talte han om, hvorledes det laa ham paa Sinde at holde Ro i Aalborg, og han talte om, hvor vanskelig Stillingen var, hilst af Tilraabet: Det forstaar vi. **Politimesteren udtrykte Haabet** om, at der maatte komme en god Løsning paa Sagen, og at man snart igen maatte se vort gamle Land selvstændigt og frit (Vild Jubel) Han sluttede med et Danmark Leve, der besvaredes af rungende Hurra og Der er et yndigt Land. Et Øjeblik efter udbragtes fra Forsamlingen et Leve for Politimester Bach, og efter Hurraraabene blev Politimesteren baaret i Guldstol fra Talerstolen til sin Bil. Derefter begav Forsamlingen sig ind mod Byen, og her kom det til en Række Episoder.

((Kommer senere, Der er mindst dræbt 1 og mange er aarede. En Lastbil med Militær kørte ind i Forsamlingen og Skød. Enkeltheder følger som nævnt.))

Da de 15000 Mennesker drog hjem fra Mødet i Grusgraven, kom det paa Vesterbro til den uhyggeligste Optræden, der endnu har fundet Sted under Urolighederne i Aalborg. Det begyndte med, at en Bagtrop paa 3000-4000 passerede Christine, og da de gik forbi knustes samtlige Ruder paa 1. Sal. Derefter drog Mængden syngende gennem Vesterbro, men da de naaede ned til Tyren kom i samme Retning en tysk Lastbil med Soldater. Formentlig har der været Provokationer. I hvert Fald begyndte Tyskerne at skyde mod Mængden. Endvidere blev der skudt fra en ubebygget Grund, som Tyskerne har taget paa Vesterbro, og herfra kastedes Haandgranater. Resultatet blev 2 Dræbte og 16 saaret, en Del alvorligt.

24-8-43

2

I Aftes ved 20-Tiden trængte to Mænd ind i Arresten paa Sofiendalsvej. De var maskerede og satte en Revolver i Siden paa Arrestforvareren, der paa dette Tidspunkt var alene som Vagtmandskab, kniblede og bandt ham, hvorefter de befriede to Mænd, som var fængslet for Sabotage. Den ene havde haft Forbindelse med Affæren fra Rold Skov, og den anden var en Faldskærmsagent, som havde haft Forbindelse med en tidligere Sabotagehistorie. Da Politiet kom var de alle fire forlængst over alle Bjerge og er endnu ikke fundet.

Information

Situationen i Odense er stadig rolig selv om Arbejdet i Eftermiddags er nedlagt i de fleste Fabrikker i Byen, Grunden hertil er, den dræbte Elektriker William Jensens Begravelse, der skulde have fundet Sted i Middags Kl 12 i Lighed med begravelsen i Aalborg forleden blev rykket frem til Kl 8 Morgen og foregik med Deltagelse af kun nogle ganske faa af den Afdødes Arbejdskammerater og nærmeste Familie. Der var iøvrigtaftalt en bestemt Form for Begravelsen som var godkendt af saavel den tyske Kommandant som af Kantstein, hvorefter Afdødes Kammerater ca 150 med Fagforeningsfane skulde møde op til Begravelsen, medens de øvrige Virksomheder skulde holde stille i et Kvarter for at mindes den Afdøde. V. Hanneken vilde imidlertid ikke godkende denne Af tale, og forlangte, at der kun måtte være højeste 50 Mennesker til Stede, ingen Fane og ingen provokerende Inskriptioner paa Kransebaandene og man enedes med Politiet om at rykke Begravelsen frem for ikke at risikere noget. Ved 12 Tiden samledes et Par hundrede Mennesker mødte op ved 12 Tiden paa Kirkegaarden, men der skete ingenting. Der blev sendt en Mængde signerede Kranse til Krematoriet. Ved 12 Tiden blev Arbejdet nedlagt paa Staalzkißværftet og hos Thrige og efterhaanden fulgte de fleste af Byens ~~Kxx~~ Fabriksvirksomheder efter, men der er ingen Demonstrationer, og det ventes, at arbejdet vil blive genoptaget i Morgen tidlig. Iøvrigt er alt roligt i Assens Faaborg Nyborg samt Kerteminde og Middelfart. Derimod vedvarer Strejkerne endnu i Svendborg og Bogense. Ogsaa i Tommerup har der været slemme Uroligheder. Det begyndte i Lørdags med Arbejdsnedlæggelse og denne Tilstand varede ved indtil Tirsdag Morgen. Natten mellem Lørdag og Søndag gik et stort Optog gennem Gaderne og knuste Ruderne i forskellige Ejendomme m.v. dels ved Hjælp af Brændestykker og Bomber. I en enkelt Ejendom blev der skudt paa Mængden, men Geværet blev taget fra Ejermanen.

Information

Begivenhederne i Dag i Aalborg er følgende. To af de Mennesker, der blev saaret ved Skud fra Vesterbro i Aftes, Ingemann Rask og Aage Christiansen, er i Nattens Løb død paa Kommunehospitalet af deres Saar. Paa Hospitalet døde i Morges den 20-aarige Erik Larsen fra Langegade, der blev skudt Tirsdag Morgen paa Rørdalsvej og som var Anledning til, at Strejken blev sat i Gang. Antallet af Dødsofre kommer derefter op paa 5, og Antallet af Saarede paa 37. En ung Kontorist blev i Nat alvorligt saaret i Kallerupsgade. Han kom fredeligt spadserende, da han blev ramt af et Skud i Maven. Det var affyret af en tysk Vagtpost. Vagtposten var alarmeret af en tysk Officer, der følte sig truet, dog ikke af Kontoristen, men denne undlod at standse da han blev raabt an af Vagtposten. I Formiddags holdtes et Møde mellem Arbejdernes Repræsentanter og Politimesteren. Her præciserede Arbejderne deres Krav, der gaar ud paa Frigivelse af de beslaglagte Skoler til deres oprindelige Formaal, Afvæbning af Frikorpset under dettes Ophold i Aalborg, Fjernelse af alle tyske Vagtposter fra Gaderne, generelt Forbud mod at tyske Soldater kommer paa Gaderne i Fremtiden, samt Udbetaling af Erstatning til Saarede og ~~dræbte~~ de dræbtes Efterladte. Til Gengæld tilbyder Arbejderne at stille et Vagtkorps til Raadighed, der skal forhindre yderligere Rudeknusninger. Disse Krav blev af Politimesteren forelagt den tyske Værnemagt blev af Politimesteren forelagt den tyske Værnemagt kort efter Mødets Afslutning. Inden man kom til Forhandling om Sagen indløb der fra v. Hanneken Meddelelse om, at man fra tysk Side med omgaaende Virkning krævede etableret Forsamlingsforbud, Lukning af Restauranter og Forlystelser fra Kl 19, totalt Udgangsforbud fra Kl 20 samt Udstedelse af Legitimationskort til de Mennesker, der skulde færdes paa Gaden. Det kunde efter Meddelelsen højst dreje sig om 100. Denne Meddelelse blev givet i Eftermiddags gennem Højttalere. I Nibe er det kommet til Uroligheder. Der blev i Dag knust flere Ruder og udenfor disse staar i Dag tyske Vagtposter. Man venter at Strejken der er begyndt flere Steder, vil brede sig.

Information

Undtagelsestilstanden i Aalborg er nu en Kendsgerning. Kl 19 kørte Politiets Højttalervogne gennem Gaderne med Meddelelse om, at alle skal være inde Kl 20 til Kl 6. Tyskerne meddelte at de overtog Bevogtningen og at alle der var paa Gaden fra Kl 20 vilde blive anholdt og blive ført til Kommendanturen. De første Anholdelser har fundet Sted. Der har været ført Forhandlinger om hvem der skulde have Legitimationskort men Tyskerne holdt paa, at der kun maatte uddeles 100 til Statstelegrafens Personale, enkelte Læger og Sygeplejersker. Kriminalpolitiet i Aalborg nægtede at modtage Legitimationskort udstedt af Tyskerne. Nattevagtsselskabets Mandskab strejker. Det samme er Tilfældet med Sabotagevagterne i en Række Virksomheder, hvor Politiet har maattet overtage Sabotagevagtjenesten. De kommunale Værkers Mandskab kan ikke faa Kort men maa omlægge deres Arbejde. Paa Arbejdernes Fællesorganisations Tillidsmandsmøde i Eftermiddagsblev der givet Meddelelse om at der var erklæret Undtagelsestilstand og Tillidsmændene vedtog derefter enstemmigt at svare, at saa længe denne Tilstand varer var der intet at forhandle om. Som frie Borgere kan vi kun forhandle under frie Forhold og ikke under Tvang. Hvis Undtagelsestilstanden bliver hævet, jkan v tale om Forholdene men det bliver paa Grundlag af de Krav vi har stillet. Man vedtog at fortsætte Strejken og der Mulighed for at den bliver udvidet til ogsaa at omfatte Lys, Gas og Vand. Aalborg Politiet har i Aften faaet Assistance af 30 Mand fra Aarhus.

Information

Alt roligt i Aalborg. Undtagelsestilstanden vedvarer. Der er ikke flere døde blandt de saarede. Ingen Forhandlinger i Dag mellem Parterne. Brød og Mælkeudsalgene aabnede i Formiddags. Bankerne aabner i Morgen Formiddag, saaledes at der kan skaffes Penge til Lønninger. Paa Andelsslagteriet krævede Tyskerne i Formiddags Beholdningen af Kød udleveret, men det blev nægtet. Begravelsen af de dræbte er fastsat til de kommende Aftener Kl 20 altsaa naar alle er indendørs. Tysk Krav om at kun 50 maa overvære hver Begravelse. Følget vil efter Jordefærden blive kørt hjemaf Politiet i Politibiler. Tyske Soldater patrouillerer i de mennesketomme Gader.

26-8-43

Information

To svenske Fiskebaade, blev i Aftes ved 20- Tidenskudt i Sænk af tyske Jagere paa internationalt Farvand. Man frygter for, at Baadens Besætning paa ialt 12 Mand er omkommet. Baadene kom i Brand ved Beskydningen og sank omgaaende. Ialt var 5 svenske Fiskerbaade paa Fiskeri i Farvandet. Det lykkedes imidlertid de 3 af dem at undkomme ved at kappe Fiskeredskaberne. Angrebet blev foretaget af 3 tyske Jagere, der efter alt at dømme kom fra Hanstholm.

Det svenske "Allehanda" meddeler i Dag, at fra Svejts oplyses, at den militære Øverstkommanderende i Danmark, V. Hanneken i Berlin har fordret, at den tyske Befuldmægtigede i Danmark Dr. Best skal tilbagekaldes for at han dermed kan opretholde Ro og Orden i Danmark paa rent militær Basis

Nationaltidende privat
Helsingør, Fredag

Torsdag Aften fandt der er Række Uroligheder Sted i Helsingør, hvor Folk stimlede sammen paa Byens Gader. Under Tumulterne blev Politibetjent Erik Madsen saaret i det ene Ben og Fru Else Rülitz fik ligeledes et Skudskaar i Benet. Politiets Bil kørte gennem Gaderne og opfordrede i Højttaler Folk til at holde sig inde. Ingen Døre og Vinduer maatte staa aabne. Ved 22-Tiden var alt Roligt. Efter Aftenens voldsomme Begivenheder mødte Skibsværftets Arbejdere i Morges op paa Virksomheden men besluttede umiddelbart efter at nedlægge Arbejdet i Dag. Endvidere har Gummifabrikkenes Arbejdere efter Overenskomst mellem Tillidsmændene og Ledelsen besluttet at holde fri i Dag og i Stedet saa vidt muligt arbejde i Morgen, som ellers er Fridag. Paa Wiibroes Bryggerier er Arbejderne ogsaa gaaet hjem til Morgen og det samme er Tilfældet paa Øldepoterne og paa Dampvaskeriet Øresund. Ved Middagstid udsendte Tillidsmændene paa Helsingør Skibsværft følgende Meddelelse: Arbejdet paa Skibsværftet genoptages til normal Tid saavel for Dag som for Nathold regnet fra Lørdag Morgen

Senere udsendtes efter en Forhandling i Arbejdernes Fællesorganisation en Meddelelse der havde følgende Ordlyd: Ved Møder afholdt i Formiddag er det besluttet at samtlige Byens Virksomheder ved normal Arbejdstid lørdag Morgen begynder. Undervisningen paa Byens Skoler er foregaaet paa fuldt ud normal Vis. Eleverne har faaet Meddelelse om at møde til sædvanlig Tid i Morgen, lige som de har faaet Instruks om at gaa lige hjem, naar de forlader Skolen. En Del Forældre havde dog til Morgen holdt deres Børn hjemme paa Grund af Urolighederne i Aftes.

Aarhus.

Strejken i Aarhus er nu absolut generel. Det meldes at selv Mælkevognene vil holde op med at køre, idet Strejkevagter har stranset i alle Tilfælde fem af de store Mejerier. Man mener dog, at der vil blive uddelt Børnemælk. I Gaderne er der stadig stor Færdsel, og der skydes dtadig, uden at der dog er kommet et væsentlig stort Antal til Skade, ogder menes i alle Tilfælde ikke at være nogen dræbte, hvorimod et stort Antal skal være ~~xxxxxxx~~ anholdt. der er udsendt Løbesedler i ~~Aarhus,xxxxxxxStrejkensxxAx~~ Aarhus, hvori Strejkens Grundlag fremstilles for de Strejkende. Det hedder blandt andet heri:

I Gaar har Tyskerne atter fældet en Dødsdom over en dansk Borger, idet tysk Standret her i Aarhus har dømt Frihedskæmperen, Ingeniør Sørensen efter tysk Lov, men som en tom ~~Gestusxxxxxxx~~ Gestus, men med en dansk Forsvarer. Denne haabløse Opagve blev tildelt ~~xxx~~ Overretssagfører Wilde. Da Dommen var faldet, gjorde han den impulsive Major Kruse ~~opmærksom~~ ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ ~~xxxxxxx~~ opmærksom paa, at dette betød Generalstrejke. Denne er nu en Kendsgerning.

At alle tyske Fanger i tysk Fængsel overgives til dansk

Information

Alt har været roligt i Aalborg i Dag. En Hjelpekomite som i Gaar blev nedsat for at skaffe Hjælp til de Dræbtes Efterladte og Mad til de strejkende, har i Dag Indsamlet et Beløb paa 10.000 Kr. En Smørbaad kom i Eftermiddags til Aalborg med Smøt til nogle tyske Skibe. Havnearbejderne der strejker har nægtet at losse, hvorefter Tyskerne har erklæret, at man agter at behandle denne Sag efter Reglerne om Sabotage mod tyske Interesser. Havnearbejderne holde Møde om Sagen i Morgen Søndag Formiddag.

Tysk Ultimatum til den danske Regering, overrakt af Dr Best Kl.9 ~~kørdage~~
Lørdag den 28 August 1943 med Krav om Svar inden Kl 16 samme Dag :

- 1) Undtagelsestilstand øjeblikkelig over hele Landet.
Mere end fem Personer ad Gangen maa ikke samles.
- 2) Forbud mod Strejker
- 3) Udgangsforbud efter Kl 21,30 til 5,30 Morgen
- 4) Alle Vaaben afleveres
- 5) Beskyttelse af danske Statsborgere, der arbejder sammen med Tyskerne enten ved dansk Politi, eller, saafremt dette ikke kan gennemføres, ved tysk Politi.
- 6) Tysk Presse og Radiocensur.
- 7) Særdomstole (Hurtigdomstole)
- 8) Dødsstraf øjeblikkelig for ~~Sabotage~~ Forbrydelser, der forstyrrer Ro og Orden.
- 9) Odense betaler en Bod paa 1 Million Kroner. Der indføres Færdselsforbud af skarpere Karakter end i det øvrige Land. Hvis Gerningsmændene til Drabet paa den tyske Officer ikke findes inden 5. September skal der udpeges 10 Gidsler af den tyske Militærforvaltning i Byen. Gidslerne vil forblive i tysk Varetægt indtil Gerningsmændene er fundet.

- - - Dr Best vendte direkte tilbage fra det tyske Hovedkvarter. Han meddelte, at ved Modtagelsen der havde han været Genstand for saa stærke Bebrejdelser for sin Politiks Stranding, at han kunde betragte sig som "en død Mand".

Ministeriets Svar paa den tyske Note

Ved den Ordning, der blev truffet den 9 April 1940 etableredes en Tilstand hvis Hovedformaal var at sikre Opretholdelse af Ro og Orden i Landet. Regeringen har i hele den forløbne Tid haft det Formaal for Øje, og indtil den sidste Tids Begivenheder er det i det store og hele lykkedes at gennemføre de Bestræbelser, som i saa Henseende paa forskellig Maade er blevet udfoldet.

Regering og Rigsdag har gjort deres Bedste for at holde Befolkningen i Ro. Senest er den 21 August med Hans Majestæt Kongens Billigelse af Regeringen og Rigsdagens Samarbejdsudvalg med Tilslutning af de samarbejdende Partiers Rigsdagsgrupper blevet udsendt et Opraab, hvor i Befolkningen paa indtrængende Maade opfordres til at undgaa uoverlagte Handlinger og bevare Ro og ~~Orden~~ Besindighed. Dette Opraab har fundet Genklang i alle Kredse af Befolkningen og saavel Arbejderorganisationerne som Erhvervsorganisationerne har ved Erklæringer offentliggjort den 24 og 26 August givet Regeringens og Rigsdagens Opraab deres Tilslutning.

Det kan allerede nu fastslaas, at disse Aktioner har haft Virkning. Der er tydeligt indtraadt en Afspænding, og Regeringen nærer begundet Haab om, at det vil lykkes at ~~træffe~~ bekæmpe den igangværende Strejkebevægelse, saaledes at Arbejdsforholdene igen vil falde til Ro her i Landet.

Regeringen er, som udtalt i Statsministerens Note af 26 August 1943 rede til at træffe alle til Opretholdelse af Ro og Orden og Gennemførelse af gældende Love ~~nødvendige~~ fornødne Foranstaltninger under Anvendelse af alle Statens til Raadighed staaende Magtmidler i Overensstemmelse med de herom gældende almindelige Bestemmelser, derunder Reglerne for Politiets Anvendelse af Vaaben.

En Iværksættelse af de fratysk Side krævede Foranstaltninger vilde tilintetgøre Regeringens Muligheder for at hode Befolkningen i Ro, og Regeringen beklager derfor, at den ikke kan finde det rigtigt at medvirke til disse Foranstaltningers Gennemførelse.

30-8-43

Politiet oplyser, at der ved Midnat forelaa Indberetning om 8 dræbte Militærpersoner og 5 Civile. Blandt de dræbte er Kaptajnløjtnant Snerding fra Livgarden, en Garder, en Felttøjmaster og en Sergent. Resten synes at være menige Artillerister. Paa Militærhospitalet ligger 85 Saarede, deraf 37 Civile. Hvorvidt alle Saarede fra Jægersborg og Holmen er medregnet i dette Tal, er tvivlsomt. Kommunehospitalet har 20 Saarede, og der er en Del paa alle øvrige københavnske Hospitaler. Politiet søger at føre Kontrol, og Rigsregistraturen giver Oplysninger, naar der spørges individuelt.

Kl. 1,08 angreb Tyskerne Politigaarden med Tanks og Maskinkanoner. Angrebet fandt Sted fra Otto Mønstedsgade, og Gitterporten sprængtes med Haandgranater. Efter nogle Minutters meget heftig Skydning forsvandt Angriberne uden at prøve at trænge ind i den indre Gaard.

Under "Opretholdelse af Ro og Orden paa Københavns Gader" blev Søndag Eftermiddag dræbt 2 Civilpersoner, en Mand ved Navn Hencke (?), som fik et Skud i Ryggen udenfor Tivoli, og en ung Mand Mogens Plum, som blev skudt i Hjertet i Kvarteret omkring Raadhuspladsen. En CB-Mand er blandt de dræbte.

Oberst Maare skal være dræbt, da han nægtede at lade sig afhente paa sin Bopæl.

Niels Juel er ikke sænket, men har overgivet sig efter Kamp i Kattegat.

Foruden tidligere omtalte arresterede kan nævnes: Prinserne Aksel og Viggo og Red. Woldbye.

30-8-43.

Den meget livlige Skydning am Aftene og Natten havde forskellige Aarsager. Kl. 21.01 begyndte de tyske Vagtposter og Patruljer at skyde paa alle, som færdedes paa Gaderne, dels Varselsskud, dels skarpe Skud emed Sigte. I de følgende tre Kvarter blev mange saarede. Brandvæsenets Ambulancer førte 13 til Kommunehospitalet. Der blev skudt mod Cyklister og Fodgængere og Folk som sad paa en Bænk paa Kongens Nytorv blev beskudt fra en Tank.

Kl. 23,30 blev Skydningen heftig og der hørtes Maskingevær og Maskinkanonsalver. Udenfor Nationaltidendes Vinduer hamrede en Maskinkanon saa man ikke kunde høre Ørenlyd i Kontorerne, en tysk Vagtpost beskød Bygningen, da Mørkelægningen ikke var saa god. 4 velrettede Skud knuste en Lampe i ~~Reproduktionen~~ Reproduktionen. Efter hvad Ambulancefolkene erklærer kæmpedes der flere Steder i København mellem tyske og danske Soldater. Det synes dels at dreje sig om Patruljer fra Næstvedgarnisonen, der endnu i Nat opretholdt Modstanden og dels om enkelte Soldater og spredte Grupper, som forsøgte at slippe ud af Byen. I Formiddagstimerne i Dag hørtes Skydning fra den sydlige Del af Amager.

Politiet oplyser at der ved Midnat forelaa Indberetning om 8 dræbte Militærpersoner og 5 Civile. Blandt de dræbte er Kaptajnløjtnant Snerding fra Livgarden, en Garder, en Felttøjmester og en Sergent. Resten synes at være menige Artillerister. Paa Militærhospitalet ligger 85 saarede deraf 37 Civile, hvorvidt alle de saarede fra Jægersborg og Holmen er medregnede heri er tvilsvomt. Kommunehospitalet har 20 saarede og der er en Del paa de øvrige Hospitaler. Politiet søger at føre Kontrol og Rigsregistraturen giver Oplysning naar den spørges efter Enkeltpersoner.

Kl. 1,08 angreb Tysketne Politigaarden med Tanks og Maskinkanoner. Angrebet fandt Sted fra Otto Mønstedsgade og Gitterportene sprængtes med Haandgranater. Efter nogle Minutters meget heftig Skydning forsvandt Angriberne uden at prøve at trænge ind i den indre Gaard. Under "Opretholdelsen af Ro og Orden" paa Københavns Gader blev Søndag Eftermiddag dræbt to Civilpersoner. En Mand ved Navn Hencke som fik et Skud i Ryggen udenfor Tivoli og en ung Mand Mogens Plum, som blev skudt i Hjertet, ligeledes i Kvarteret omkring Raadhuspladsen. En C.B. Betjent er blandt de dræbte. Rundt om i indre By og paa Amager og Nørre og Vesterbro skød Tyskerne mod alle aabentstaaende Vinduer, med det Resultat at Folk ikke turde vove sig frem for at faa Vinduerne lukkede.

Der maa advares mod Passerkort. Erfaringen fra disse viser, at Vagtposterne er nervøse, naar man stikker Haanden i Lommen. Man risikerer at blive skudt før man Haanden frem igen. Det anbefales at knappe Jakken op og lade Vagtposten selv tage Kortet eller Papirer fra Lommen.

Ofrene for Kampene i Danmark
de sidste Augustdage 1943.

Militære:Af Hæren:

Kaptajnløjtn. Sigurd Snerding, 1. Livgardebataillon (Østervoldg. 2 A)
Kaptajn Chr. Løbner Wesenberg, faldet i Nyborg (20. Bataill. fra Viborg)
Menig 4942, Niels Bøje Olsen, " " " " " "
hjemmehørende i Finnerup.
Premierløjtnant ved Gardehusarerne Poul Arne Hansen-Nord (Ringsted)
Oversergeant K.O. Norvin, 1. Livgardebataillon (Adresse ukendt)
Menig 487, 3. Livgardebataillon, Lar Johs Bødker Larsen (Emdrup, Fredensborg)
Overofficiant Ove Kai Karbo, 2. Bataillon, Vangedevej 65, Gentofte.
Menig 554, 21. Bataillon, Robert V. Isbo, Slotsherrensvej 17.
Korporal 111, 6. Artilleriafdeling, Svend Haldager Michelsen, Bredegade 48, Slagelse.
Menig 840, " " Aage Edv. Hansen, Ceylonvej 18.
Menig 832, " " Poul Vilh. Olsen (Adresse ukendt)
Menig 20, Hans Chr. Jørgensen, Felttøjmesterkvarteret (Rye pr. Gørlev)
Kornet Madsen, (?) faldet i Nyborg ifl. Melding til Kbhvs. Politi.

Af Søværnet:

Overkonstabel Knud Basse Jensby (Thrige ved Aarhus) Dødssted endnu ukendt.
Mathelev 185 Ove Kai Rasmussen, Nyborgvej 48, Odense (Faldet paa Holmen)
Værnepligtig 321, Børge Christensen, Thyborøn (Holmen)
Artillerikvartermester af 3. Gr. Helge Andreasen, faldet paa "Niels Juel"
Artillerielev Jørgen Mortensen (Niels Juel). Begge døde paa Nykøbing Sj. Sygehus.
Søløjnant af Reserven Rybner Jørgensen (faldet i Korsør, tog to Tyskere med sig i Døden)
Torpedounderkvartermester Chr. Thomsen, faldet i Korsør. Begravet der.
I Næstved 3 Faldne, hvis Navne endnu ikke kendes.

Civilpersoner:

I København dræbtes følgende:

Laurits Johansen, Agerskovvej 44
Mogens Plum, Dr. Priemesvej 7, I
stud.polit. Sørensen, Lægesøn fra Nr. Nebel
Carl Henrik Clemmensen
Carl Charles Hansen, Øresundsvej 44 B, III K84
Kaj Hansen, Leifsgade 19, III
Ernst Henle, Overbys Alle 9

Den 76-aarige Enkefru Anna Marie Dortha Jensen, Sofiegade 2 A,I
I Søndre Birk (Fæstningsterrænet): Slagter Marius Thomsen,
Stationsvejen, Glostrup.

Listen er næppe endnu helt fuldstændig.

Udenrigsministeriet mener at vide, at Afhøringerne af de Internerede vil begynde i Dag. Flere Steder er der foretaget Skærpelser af de Interneredes Vilkaar, F. Eks. er Besøg i Gaar aflyst i Høvelte og mentes ogsaa at ville blive det i Dag. - I Horserød har Kommandanten forbeholdt sig sin Stilling til Besøgene, indtil han fik set, hvor stor Invasionen blev.

For de Internerede i Vestre Fængsel gælder skarpere Forholdsregler, Saaledes maa Besøg kun ske ved Forevisning af Passerseddel, som for hvert enkelt Besøg skal hentes paa Dagmarhus. Der maakun aflægges et Besøg pr. Uge, ligesom de internerede der kun maa modtage en Pakke pr. Uge.

Der eksisterer aabenbart ikke nogen nøjere Kontakt mellem Udenrigsministeriet og Tyskerne. Udenrigsministeriet har saaledes haft Sekretær Paulson i Horserød for personligt at overbevise sig om, hvem der sad der. Kontorchef Kvass var i Dag ude af Stand til at oplyse, hvem der sidder i Høvelte, i Vestre paa Alsgade og andre Steder.

Et Forlydende, der stammer fra Chr.R.Christensens Familie vil vide, at Chr. R. og Jørgen Jørgensen skal være overflyttet fra Fyn til Kbh.

Landstingsmand Krarup findes ikke opført paa Udenrigsministeriets Liste over de i Horserød internerede, men det har tidligere vist sig at Lister, selv omhyggeligt udarbejdede, ikke er fyldestgørende.

Ialt 4000 Soldater sidder internerede Landet over paa almindelig Fangekost. Officererne sidder paa Marienlyst og Hornbæk Badehotel, med der føre Forhandlinger om at føre dem ~~fra~~ til Hindsgaul. og internere dem der.

Det hævdes, at der er arresteret 10 Kvinder, gifte med nogle af de forleden fra Horserød flygtede 94 Kommuniste.

Dobbeltsporet ved Viby (Aarhus) er i forløbne Uge sprængt

Radioraadets Medlemmer er- forsaavidt de ikke ved Internering er forhindrede- forment Adgang til Radiohuset. Kun Bomholdt indtager i saa Henseende en Særstilling, og kan komme og gaa. Ledelsen er helt i Hænderne paa Lohmann, der faar Assistance af Møllerup Thomsen og endnu een, hvis Navn ikke er kendt her.

Fru Hal Koch har Mandag efter forgæves at have søgt v. Hanneken og Kannstein haft en Samtale med Dr. Best, hvori denne til Beroligelse udtalte, at man p.t. undersøgte i hvor høj Grad de internerede havde drevet illegal Virksomhed og støttet Sabotører, og at det var nødvendigt at afhøre alle, før Løsladelse af nogen kunde finde Sted.

Carlsen, Odense/Amby

Information

~~Efter~~ Sabotagen mod Højspændingssamleskinne sket paa den Maade, at en Bombe var anbragt ved Foden af den ene Højspændingsmast ved Odense Kanal. Eksplosionen anrettede dog ikke større Skade. Søndag Aften ved 21-Tiden opstod der Brand i et af den danske Hærs Depoter der nu er ovetaget af Tyskerne. Det er indrettet i Kaffegrosserer Christensens Bygning Nr. Voldgade 10. Der skete nogen Skade inden Branden blev slukket. Man mener der er Tale om Sabotage. Bortset herfra, har der været roligt. Desuden er der sket, det at Værnemagten har trukket sine Vagtposter og Patrouiller bort fra Odenses Gader om Natten og har overladt Arbejdet til det danske Poli-
ti

Til Redaktionen - Fortroligt!

Den tyske Krigsret har i Gaar afsagt Dom over Lektor, Frøken Th. Poulsen ved Aarhus Katedralskole. Domsafsigelsen overværedes af Rektor og tre af Frøkenens Elever, der var tilsagt. Frøkenen fik Valget mellem ~~6~~ 6 Maaneders tysk Fængsel eller en Bøde paa 6000 Kr. Frk. Poulsen valgte Bøden og blev straks efter løsladt. Dommen er udelukkende afsagt, fordi Frk Poulsen den Dag, Italien kapitulerede, havde ladet Børnene i sin Klasse synge den engelske Nationalsang.

Aarhus er paa Grund af de stedfundne Attentater afskaaret fra Omverdenen, idet der ikke kan køres længere end til Stilling mod Syd og til Langaa mod Nord. Aarhus har faaet Spærretiden forlænget saaledes, at alle nu skal være inde Døre Kl. 20 og ikke maa færdes ude igen før Kl.6. Den forrige Spærretid var Kl. 23-5. En lang Række jyske Byer har faaet samme Spærretid.

Nationaltiden privat

Aalborg, Søndag

Politimester Bach har i Dag med øjeblikkelig Virkning lukket en af Aalborgs største og mest kendte Restaurationer, Restaurant "Grund" paa Frederiks Torv. Lukningen er ansat til 14 Dage frem iTiden og som Motiv oplyser Politimesteren at der er kommet berusede Mennesker paa Restauranten og det kan ikke tillades i Aalborg i denne Tid, idet det kan blive farligt for hele befolkningen

Christiansen/Amby

Information

12 9 43

8 af de 11 Gidsler der siden forrige Søndag har siddet paa Hotel Fønix er i Nat blevet løsladt. Tilbage sidder kun 3, nemlig Folketingsmand Stærmo-se. Antikvitethandler Levin og Landsretssagfører Utoft Hansen.

X Christiansen Aalborg melder: De 3 Gidsler i Aalborg, der stadig ikke er kommet fri, Landsretssagfører Utoft Hansen, Folketingsmand Højskoleforstander Stærmose og Antikvitethandler Levin samt 4 Officerer, der ligeledes har været interneret paa Hotel Fønix, er i Morges i Rutebiler ført bort fra Aalborg. Saa vidt vides blev de civile Gidsler ført til Viborg og Officererne til middelfart. I forbindelse med Meddelelsen om den skærpede Undtagelsestilstand har Politiet i Dag udsendt Meddelelse om, at der er konstateret væsentlige Mangler i Mørkelægningen, og at der fra tysk Side er tilkendegivet at der kan ventes Indskriden og Straf fra den Side, hvis Manglerne ikke straks afhjælpes. Særligt henvender Politiets Folk Opmærksomheden paa Mørkelægningen af Trappegange

Carlsen Odense melder, at man overhovedet ikke har modtaget nogen Post fra København i Dag. Grunden er antagelig Udlægning af Miner i Storebælt

Winther Hjørring melder, at to tyske Soldater er undsluppet fra Arresten i Hjørring. Den ene er dømt til Døden og den anden skulde have været dømt til Døden i Gaar. De er ~~dføx~~ ude "og samle Tyttebær". Iøvrigt alt roligt

22.9.43:

Stangerup fortæller, at han af den svenske Gesandt, v. Dardel, blev bedt om at meddele det konsv. Parti, at det beroede paa en Misforstaaelse, naar Svenningsen havde meddelt andre, at v. D. havde anbefalet Dannelsen af en dansk Regering. Ikke en Regering, men et Administrationsraad var, hvad v. D. havde anbefalet dannet - med den Motivering, at Landet ellers vilde blive helt udplyndret i Løbet af den resterende Krigstid.

Foranlediget af den tidligere omtalte Henvendelse til Udenrigsministeriets Direktør Hr. Svenningsen fra ~~Mødet~~ den tyske Befuldmægtigede, Dr. Best om Muligheden for Dannelsen af en saakaldt "Fagmandsregering", der ikke skulde bestaa af Politikere, men af Repræsentanter for forskellige Erhverv, omend godkendt af Rigsdagen, som i Følge Dr. Best "passende kunde træde sammen til Jul og Paaske", vedtage Finans~~loven~~ og iøvrigt give Regeringen Bemyndigelse til at regere ved Anordninger, er der fra Rigsdagens Side blevet meddelt Dr. Best, at en saadan Ordning kunde der overhovedet ikke være Tale om, at Rigsdagen vilde gaa med til. Direktør Svenningsen, der i Lighed med enkelte ledende Embedsmænd synes stærkt interesseret i Dannelse af en dansk Regering, har derefter henvendt sig til Kongen med Anmodning om at faa Kongemagtens Syn paa Forholdet at vide. Kongen har gennem Kabinettssekretæren ladet Direktør Svenningsen vide, at "Allerhøjest samme kun ønsker at handle i Overensstemmelse med Rigsdagen". Meddelelsen blev givet efter det forleden meddelte Møde hos Kongen paa Sorgenfri mellem Majestæten og Formændene for Samarbejdspartierne. Forinden dette Møde havde Kongen en Times Samtale med Statsminister Scavenius, der anbefalede Dannelse af et dansk Styre "under en eller anden Form", medens ~~Rigsdagsformændene~~ Partiformændene alle fraraadede med Undtagelse af Retsforbundets Formand, Folketingsmand Oluf Pedersen, der var betænkelig ved Konsekvenserne af en stejl Holdning. Han fremsatte dog ikke under Forhandlingerne noget Særønske.

I Samarbejdsudvalgets Møde i Gaar redigeredes derefter et Notat, paa hvilket Grundlag Direktør Svenningsen i Eftermiddag har haft en Samtale med Dr. Best. Notatet indledes saaledes:

Da man ikke er klar over, under hvilke Betingelser et Ministerium vilde komme til at arbejde, mener man ikke at kunne fremkomme med noget Forslag. Opretholdes Foranstaltninger af mere eller mindre lignende Karakter som de nuværende Undtagelsestilstandens Ophævelse, er der ikke Grundlag for at danne et grundlovmæssigt Ministerium. Et Ministerium under disse Forhold vilde savne væsentlige Dele af de forfatningsmæssige Beføjelser.

Under Samtalen, der førtes saavel med Dr. Best som med General Hanneken, understregede Direktør Svenningsen, at saavel Rigsdag som Befolkning støtter Fortsættelsen af Administrationen med danske Embedsmænd og godkender, at disse forlænger Love eller udsteder nye under Forudsætning af, at disse Love

- 1) er nødvendige for dansk Trivsel og
- 2) er forenelige med dansk Retsbevidsthed.

Paa et Møde med de højeste Embedsmænd har Byretspræsidenten, Landsretspræsidenterne og Højesteretspræsidenten givet Tilsagn om, at Domstolene vil acceptere de paa denne Maade udstedte Love som gyldige under Hensyn til Nødretsgrundsætningen.

Departementscheferne har endvidere faaet Bemyndigelse til at ansætte Embedsmænd ved Konstitution og at foretage Afskedigelser.

I Samarbejdsudvalgets Møde i Gaar deltog foruden Udvalgets Medlemmer Bording, Jørgen Jørgensen, Erik Eriksen og Hasle.

Saaframt Rigsdagen ikke samles til Møde den første Tirsdag i Oktober, vil de af Rigsdagen valgte Tillidsmænd - Præsidiets - fortsat være i Funktion,

2.

oplyser Professor Knud Berlin i sin Statsret, refereret i Samarbejdsudvalgets Møde af Dr. Munch.

Forskellige Kredse arbejder ihærdigt for at faa en ny Regering dannet. Mest betydningsfuld er en Kreds med Prins Axel som Centrum og iøvrigt bestaaende af bl.a. Præsident Holger Andersen, Nationalbankdirektør Bramsnæs, Arbejdsgiverforeningens Formand, Direktør H. P. Christensen, Helsingør, og Ingeniør Per Kampmann. Bramsnæs har overfor ~~Statsministeren~~ fhv. Statsminister Buhl erklæret, at han ønskede Oprettelse af et Administrationsraad under Hensyn til Nationalbankens Interesser, men har iøvrigt ogsaa haft Ideer om, at Nimandsudvalget skulde overtage den Udøvende Myndighed. H. P. Christensen tænker paa et Samarbejdsorgan mellem Erhvervene og Departementscheferne, eventuelt et "Næringsraad", hvortil noget af Kongens Myndighed skulde overdrages. Prins Axel har drøftet Planerne med Kongen, som imidlertid har gentaget, at han ikke agtede at udnævne nogen Regering paa andet Grundlag end en Henvendelse fra Rigsdagen.

Information

I Formiddag blev der uden videre Varsel givet Meddelelse om, at Udgangsforbudet i Odense fra i Dag skulde gælde fra Kl 21 til 5 og ikke som Politimesteren i Aftes havde faaet at vide fra Kl 22 til Kl 5. Forlystelserne skal lukke Kl 20 og Biografvrne maa aflyse deres sidste Forestilling. Der er roligt i Byen. Den dræbte Skibsværftsarbejder blev begravet i Gaar, uden at det kom til Demonstrationer. Der var kun et halvt hundrede Mennesker til Stede, men der var talrige Kranse. I Dag er den dræbte Obergegreiter blevet begravet. Fra dansk Side var Politimesteren til Stede. Kriminalpolitiet arbejder stadig med Opklaringen og der synes at være Haab om at faa klarlagt Sagen paa tilfredsstillende Maade!

Fredag Morgen den 24-9-43 Kl 5.20 indfandt sig to Mænd i Ting-og Arresthuset paa Blegdamsvej, hvor Søndre og Nordre Birks Politi har Lokaler. De to Mænd, der var iført Politiuniformer erklærede, at de havde Ærinde paa et af Kontorerne i Anledning af en Jurisdiktionssag, som de skulde have Rapporten til.

Da de var lukket ind af Portvagten overmandede de ham og bandt ham, hvor efter de lukkede 5-6 Kammerater ind. De samlede Bevogtningsmandskabet i Arresten og låsede Personalet inde i en Celle, medens de truede de afvæbnede Politimænd med Revolvere.

Derefter samlede Gerningsmændene Kasserne med afleveret Vaaben og Ammunition samt Tjenesterevolverne. Det hele blev anbragt i en Politivogn som de kørte bort med. Man har endnu intet Spor af Gerningsmændene, Kasserne eller Politibilen.

24. 9. 43.

Endelig en Kendsgerning: Tyskerne har gennemgaaet Synagogen i Krystalgade og fjernet Listerne over ortodokse Jøder, Bidragslister til Hjælpearbejdet etc. (Blot som løse og aldeles ubekræftede Forlydender knyttes dertil allehaande Jødelovs-Bebudelser. Herom ved jeg kun, at der i de sidste Par Dage er krævet Arierattest af 6 Mand ~~paa~~ indenfor Statsradiofonien.)

Det ser ud til, at Sabotagen i København saa at sige helt er standset. De mange Flygtninge, som er kommet til Sverige i den sidste Tid, giver antagelig Forklaringen paa dette Forhold.

I Radioavisen den 25 9 43 Kl 21.45 ~~fxkx~~ indledte som sædvanlig med Nyhedsudsendelserne fra Udlandet. Derefter kom "Kommentaren". Til en Forandring havde man indført en ny Taktik, idet man havde taget Voksoptagelserne af den danske Radioudsendelse fra London Dagwn i Forvejen.

Der indledtes med et af de sædvanlige Udfald mod Christmas Møller og hans "Journalistregering" i London, og derefter hørte man til sin store Forbavselse Speakeren fra den danske Radioudsendelse i London, der talte om Begivenhederne i Forbindelse med Fængslingen af Oberst Maare, der, efter hvad Speakeren sagde, havde sat sig kraftigt til Modværge ved Arrestationen og bl.a, skulde have dræbt en tysk Soldat hvorefter han selv blev skudt. Herefter omtaltes Lukningen af "Nordisk Nyhedscentral" ved Restaurant "Skandia", hvor 8 tyske Soldater var kørt op og havde sparket Døren og derefter var trængt ind i Lokalet hvor de havde revet de nordiske Flag i Stykker og foraarsaget forskellige Ravage.

"Kommentatoren" tilføjede hertil, at ethvert Menneske jo selv kunde overbevise sig om, at det var Løgn

Derefter hørte man igen London, der kort sagde, at "en vaskekone havde kastet en Skraldespand ned i Hovedet paa nogle Tyskere, der stod nedenfor hendes Vinduer". - Pavse -

Kommentatoren sluttede med at sige, at naar man hører engelsk Radio faar man Indtrykket af, at de har særdeles gode Anlæg for at skrive Historie om Tilstandene herhjemme - og saa gik man over til Resten af den "danske" - altsaa den "rigtige" Udsendelse.

OdenseInformation

I Nat har Sabotører været paa Spil ved en Akkumulator og Elektromotorfabrik i Ørstedgade, hvor der for nogen Tid siden blev foraarsaget ret stor Ødelæggelse. Fabriksvagten opdagede ved 1-Tiden i Nat, at Døren ind til Transformatoren stod aaben, og det viste sig, at der laa baade Spræng og Brandbomber derinde. Han slog Alarm og det lykkedes at faa samtlige Bomber uskadeliggjort inden der skete nogen Eksplosion. Men har endnu intet Spor af Sabotørerne.

Desværre er man heller ikke kommet videre med Opklaringen af Sagen vedrørende Drabet paa den tyske Obergefreiter. Kriminalpolitiet har afhørt en Mængde Mennesker, men har intet positivt at holde sig til. De to "Kronvidner" som forleden blev anmodet om at henvende sig til Politiet har endnu ikke ladet høre fra sig.

Redaktionen privat

SS Obersturmbahnführer Martinsen, Chefen for Frikorps Danmark, holdt i Aftes et Foredrag i Radioen om det saakaldte Schalburg Korps.

Foredraget der holdtes i Tiden fra Kl 21.30 - 21.44 var stærkt præget af agitatoriske Udfald og gav slet ikke nogen saglig Underbygning for Tanken med hele Foretagendet. Man havde nærmest det Indtryk, at man som Lytter blot havde at sidde andægtigt og høre efter og vel at mærke tage sig Udgødelserne ad notam. Manden bag Stemmen var absolut ikke, hvad man som Soldat forstaar ved en Chef, en Mand med en vis Dannelse, en Mand som man følger i tykt og tyndt og som formaar at skabe den Respekt og Ærbødighed om sig, som det er saa nødvendigt for Soldater xx Man fik nærmest Indtrykket af en halvt udannet Mand, der snøvlede fremsatte sine Bemærkninger paa en Maade, der ikke just var lige smagfuld.

Martinsen indledte med at spørge, hvorfor der kæmpe danske Soldater xx paa Østfronten. Der er mange, der tror, at det er Æventyrere, Fremmedlegionærer m.v. men dette er selvfølgelig ikke tilfældet.

Ved Propaganda gennem Radio og Presse, der i Tiden før den 9 April og 29 August er blevet misbrugt paa det skammelig ste skulde man tro, at en stor Del af det danske Folk, hører til De sidste Dages Hellige, men vi der ikke hører til denne Kategori spørger os selv om, hvor det danske Folks Nationalisme er henne. Venstreorienterede Elementer kastede og ud i Arbejdsløsheden og paa tilsvarende Maade har de samme Kredse misbrugt det, der var Værnet om Danskheden: Vor Hær og Flaade.

Han omtalte derefter den Propaganda Kommunismen har ført og mente ikke at der var nogen normal Dansker der led under Besættelsen, selv om man nok kan sige at den fornuftbetonede Dansker i Besættelsen ser en Skam og Skændsel paa Danmark.

Man kalder de danske Frivillige paa Østfronten for Forrædere, men det vi har gjort er blot det, at man ogsaa i det ydre skulde se, at vi danske Soldater var beredt til at gøre en Indsats i Lighed med vore tapre finske Kammerater!!! x Vor eneste Mulighed for at tage Skridtet fuldtud for at tage Kampen op mod Kommunismen og for at forsvare vor danske Soldaterære var at tage den grønne Frakke paa!!!

Martinsen fortsatte med at udslynge den Paastand, at den toneangivende Presse ikke har meddelt et sandt Ord om Tyskland til det danske Publikum, eller ogsaa har Pressen fordrejet Kendsgerningerne, og fortsatte med at sige, at den Tillid vi havde til Tyskland førte til Dannelsen af SS. Den sidste Tids Begivenheder har maaske hugget et Skaar i denne Tillid, men dette animerer os kun til yderligere Indsats og ikke sidde med Hænderne i Skødet.

Efter hele denne lange Indledning, der var stærkt spækket med blomstrende og meget talende Ord, som Referatet ikke gengiver omtalte han saa i de sidste 3-4- Minutter, xxxxxxx Foredragets Hovedtema: Schalburgkorpset, som nu forelægges i udvidede Former. Forinden omtaltes dog Sabotørernes Muuldarbejde, som vi vil bekæmpe med alle Midler, disse Snigmordere xxxxxx der i Ly af Mørket og med den værste Pøbel som Leder udøver deres forbryderiske Gerninger. xxxxx Til Kamp mod disse Elementer opfordrer Schalburg Korpset.

Hvad Korpset egentlig er, eller hvad det egentlig foretager sig blev der ikke givet klare Retningslinier for. Der omtaltes, at man kunde tilmelde sig paa Blegdamsvejen 23, og at Korpset var delt i flere Grupper, hvoraf

Gruppe 1 var den, der stadig var til Tjeneste og gjorde en aktiv Indsats. Endvidere oplystes, at denne Sag fortjente Interesse i hele det danske Folk til Opbygning af vort Land.

Der sluttedes med følgende pompøse Ordvalg: Skal den røde Terrorbølge i vort Land standses, skal det gøres gennem den Folkebevægelse vi er xx ved at danne.

Odense, Carlsen /vh 2.10.43

Til Redak tionen - Fortroligt!

Det har nu vist sig, at det ikke er rigtigt, at Landsretssagfører Hurwitz er blevet arresteret. Ialt er der i Odense anholdt 8 Personer og 21 i Assens. Kun Dommer Moritz er kendt. De øvrige er af "mindre Betydning".

Odense, Carlsen, vh . 2.10.43

Til Redaktionen - Fortroligt!

X I de sidste Dage har den tyske Værnemagt anholdt enkelte jødiske Personer i Odense, men der er dog saa vidt der kan skønnes ikke Tale om ret mange og kun om "Heljøder". Saa vidt det har kunnet oplyses fra officiel dansk Side, er Landsretssagfører Hurwitz, Landsretssagfører Axel xxx Metz, Hestehandler Simon og Lædervarefabrikant Ernst Kotek, der er Emigrant, blevet anholdt. Men der er muligvis anholdt flere. Desuden er Dommeren i Assens, Dommer Moritz, anholdt.

Christiansen Aalborg, Amby

2-10-43

Information

Med et Særtog i Formiddags Kl 11,30 afrejste Fabri kant Goldstein og Hustru der begge er i 60 Aarsalderen sydpaa mod ukendt Maal. Rejsen foretoges i en Godsvogn. Der var 40 Godsvogne i toget som vist nok er udgaaet fra Aalborg.

Begivenhederne omkring Jødernes Arrestation Lørdag 2-10-43

Ved Razziaer i Nat er flere Hundrede danske Jøder sammen med enkelte Emigranter og ca 150 Kommuniste slæbt bort fra deres Hjem og ført til Skibe, der skal bringe dem sydpaa, vistnok til Polen. Razziaerne der indledtes Kl 21 i Aftes, har omfattet hele Landet, men maan har fra dansk Side endnu langt fra Klarhed over i hvilket Omfang det er lykkedes Tyskerne at faa Udbytte af deres Menneskejagt. Paa bedst informeret Sted i København anslaaer man, at der er taget ca 1500 Jøder, og at der af de godt 7000 Medlemmer af Mosaisk Trossamfund er taget ca en Trediedel.

Fra København afgik der i Nat og i Morges - Kl 2, Kl 4 og Kl 8 3/4 Skibe med Jøder fra Langelinie Syd paa. Paa hver Baad var der mellem 400 og 600 jødiske Mænd og Kvinder og Børn, som var blevet indfanget i Nattens Løb.

H.M. Kongen har personlig nedlagt Protest overfor det tyske Riges Befuldmægtigede, Dr. Best. Ligeledes har Biskopperne, Universitetet i København og samtlige Erhverv i Fælleskab afgivet Protester.

Dr. Best har i det danske Udenrigsministerium meddelt, at der ikke vilde finde flere Razziaer Sted end den i Nat.

Det vides, at Sverige i Gaar foretog en meget bestemt Demarche i Berlin og meddelte, at Sverige vatr villig til at modtage og internere samtlige danske Jøder, som Sverige endda selv vilde afhente i Lejdebaade.

Ganske vist oplyses det, at Razziaerne kun gjaldt 100 pCts Jøder, men visse Eksempler viser, at der ogsaa er taget Halvjøder. Det er endvidere blevet meddelt fratysl Side til det danske Udenrigsministerium, at jødisk Mand eller Kvinde, som lever i Ægteskab med en Ikke-Jøde, ikke vilde blive taget. Ogsaa i saa Henseende synes der at være begaaet Fejltagelser.

Kommunisterne som er blevet ført bortx, stammer fra Horserødlejrens Afdeling 1 hvorfra i Aftes 150-170 Mennesker blev ført bort. De menes at være gaaet med det første af de 3 Skibe.

Mange Jøder - i hvert Fald i København - var allerede forsvundet fra deres Hjem i Løbet af de sidste Dage, da Rygterne allerede fra Ugens Begyndelse havde fortalt, at der forestod Razziaer Natten til Lørdag, Natten efter den største af Jødernes aarlige Højtidsdage, den store Forsoningsfest, Jødernes Nytaarsaften. Det synes iøvrigt som om detyske Myndigheder her i Landet har været ivrige efter at udsprede saadanne Rygter, hvadenten det nu har været for at true (til at danne Regering) eller for at advare mod Følgerne af de berlinske Sadisters forestaaende Udskejelser. Men det var naturligvis først og fremmest de mere velhavende Jøder, der var sluppet bort fra deres Hjem - for nogleganske Enkeltes Vedkommende endda til Sverige.

Enkelte Jøder, som havde forsøgt af flygte til Sverige i de sidste Dage, er blevet taget af Tyskerne, og disse, hvoriblandt man nævner Leo Dannin og Formanden for Det Kgl Teaters Kapel, Siegfried Salomon sammen med 3 andre Medlemmer af Kapellet er tillige med 3 af de Internerede fra Horserødlejrens Afdeling 2, nemlig OVERRABINER Dr. Moses Friediger, Ingeniør Ove Meyer og Margolinsky, blevet ført til de tyske Skibe i Nat. Af Forsigtighedsgrunde er det ikke værd at nævne flere Navne, da det er vanskeligt at faa et Overblik over, hvilke Jøder der har skjult sig og hvilke der er blevet taget.

Det var ved Indledning til Spærretiden i Aftes, at man mærkede de første Tegn paa, at noget usædvanligt forestod. Foran Dagmarhus, Sædet for den tyske Civiladministration, holdt lange Rækker af Biler, som varstærkt be-

mandede, og lidt senere, ved 21 1/2 Tiden, blev Telefonforbindelsen pludselig afbrudt over hele København og formentlig over hele Landet. For Provinsens Vedkommende vides det, at Politimestrene Kl 21 1/2 fik Meddelelse om, at der forestod Razziaer. I København oplevede man en Heksenat, der vil staa mejslet i de enkelte Tilskuers Bevidsthed. Byen var inddelt i Distrikter med forskellige Samlingssteder bl.a. ved Frihedsstøtten (!) og ved Synagogen, hvor der paa et vist Tidspunkt var samlet flere hundrede Tyskere i Uniform. Fra Samlingsstederne drog Kolonnerne ud, bestaaende af tyske Gestapo-Soldater sammen med dansktalende og uniformerede Personer, vist nok Medlemmer af det nazistiske Schalburg Korps. Hver kolonne var paa fra 6 til 10 Mand. De havde Kartoteker med sig, og efter dem op-søgte de Jøderne.

Paa Vesterbro, et gennemgaaende fattigt Kvarter i København, samledes de indfangne Jøder i Flokke. Bundet sammen som Medlemmer af Slavetransporter blev disse danske Jøder, hvoraf mange havde været ude for utrolig brutal Behandling ved Arrestationen, først sammen omkring Frihedsstøtten og andre Steder. Her maatte de udholde en Ventetid paa op til flere Timer. Børn græd, og mange Kvinderskreg uafbrudt af Angst.

Det meddeles med Sikkerhed fra Hospitaler og lignende Steder, at der er foretaget forskellige Selvmordsforsøg i Nattens Løb. Vi maa her ogsaa undgaa at nævne Navne, da der ikke foreligger sikre Meddelelser om Selvmordsforsøg, som er lykkedes, men derimod om nogle, som er mislykkedes.

Ved det danske Paskontor har der siden i Morges tidligt været samlet grædende Flokke af Jøder, som i deres Fortvivlelse var søgt derhen. Ligeledes saa man i Kysttogene ind til Byen i Morgentimerne mange Jøder, som med alt deres Bohave tilsyneladende var søgt vort fra deres Hjem.

Fra Odense meddeles der i Morgentimerne om Arrestationer af bl.a. xx LRS Horwitz, LRS Axel Metz og lædervarefabrikant Ernst Kotek, der er Emigrant. Desuden er Dommeren i Assens, Dommer M oritz anholdt. En senere Meddelelse dementierer dog xx LRS Hurwitz Arrestation, og det tilføjes, at ialt er der i Odense anholdt 8 Personer og 21 i Assens.

Blandt Studenterne har der fundet forskellige Demonstrationer Sted. Stemningen blandt Befolkningen er meget ophidset og der ventes stærk Aktivitet mod Tyskerne.

Sener xx paa Dagen fremkomne Oplysninger gaar ud paa, at Razziaerne nogle Steder har været en afgjort Fiasko. Saaledes har en tysk Soldat af sønderjysk Herkomst oplyst, at han var med 25 forskellige Steder, og at man ikke fik fat i en eneste Jøde. De havde alle gjort sig usynlige (Det er vist nok især de fattige Jøder, der er taget.)

Sent paa Eftermiddagen konstateredes det, at de 3 tyske Skibe, som skulde føre Jøderne væk, ligger ude paa Yderreden.

I Studenterforeningen i København skulde der i Eftermiddags have været afholdt Mindefest for Henrik Pontoppidan. Den blev aflyst, efter at der var nedlagt meget skarp Protest imod Jødeforfølgelserne. Denledende Senior, Prof. Niels Nielsen, som indtil for nylig selv sad interneret i Horserød, meddelte om Aflysningen og oplæste dernæst en Resolution, der var blevet vedtaget af Bestyrelsen og tiltraadt af Repræsentantskabets Formand. Resolutionens Ordlyd er:

"Den Kendsgerning, at en Gruppe af vore Landsmænd er blevet fjernet fra Offentligheden, foranlediger Studenterforeningens Bestyrelse som Leder

af en dansk Kulturinstitution til at udtale sin skarpeste Fordømmelse af disse Handlinger der er i dybeste Modstrid med dansk Tænkemaade".

Man erfrarer, at det jødiske Alderdomshjem ved Siden af Synagogen i Krystalgade har været inddraget under Razziaen i Nat, og at der er blevet taget Jøder paa op til 90 Aar, ligesom der er taget Spædbørn paa 2 Maanedere.

I Aarhus er blandt de Arresterede Læge Fredericia, i Aalborg Fabrikant Goldstein og Frue, der blev kørt bort med et Godstog Kl 11.30 Syd paa. Transporten foregik i Godsvogne!!

I Morgen Søndag vil der blive oplæst et Hyrdebrev fra Biskopperne, hvori der udtales en skarp Fordømmelse af Jødeforfølgelserne.

Landets Biskopper har under den 29. Sept. d.A. gennem Departementscheferne tilstillet de ledende tyske Myndigheder en Skrivelse af følgende Ordlyd, der eventuelt skal oplæses ved Gudstjenesterne i Morgen:

Overalt, hvor der rejses Forfølgelse af Jøder som saadanne af recemæssige eller religiøse Grunde, er det den kristne Kirkes Pligt at protestere derimod

1. Fordi vi aldrig vil kunne glemme, at Kirkens Herre, Jesus Kristus, fødtes i Bethlehem af Jomfru Maria i Følge Guds Forjættelse til hans Ejendoms Folk, Israel. Jødefolkets Historie indtil Kristi Fødsel rummer Forberedelsen til den Frelse, Gud har xxxxxxxx beredt alle Mennesker i Kristus. Dette kendetegnes ved, at det gamle Testamente er en Del af vor Bibel

2. Fordi Forfølgelse af Jøder strider mod den Menneskeopfattelse og Næstekærlighed, som er en Følge af det Budskab, Jesu Kristi Kirke er sat til at forkynde. Kristus kender ikke Personsanseelse, og han har lært os at se, at ethvert Menneskeliv er dyrebart i Guds Øjne. Gal. 3,28.

3. Fordi det strider mod den Retsbevidsthed, som raader i det danske Folk, nedfældet i vor danskx-kristne Kultur gennem Aarhundreder. I Henhold hertil har alle danske Statsborgere efter Grundlovens Ord lige Ret og Ansvar for Loven og Religionsfrihed tilsikret. Vi opfatter Religionsfrihed som Ret til at udøve vor Gudsyndelse efter Kaldelse og Samvittighed og saaledes, at Race og Religion aldrig i sig selv kan blive Anledning til, at et Menneske berøves Rettigheder, eller Ejendom. Uanset afvigende religiøse Anskuelser vil vi kæmpe for, at vore jødiske Brødre og Søstre bevarer den samme Frihed, som vi selv sætter højere end Livet.

Der findes hos den danske Kirkes Ledere en klar Forstaaelse af vor Forpligtelse til at være lovlydige Borgere, som ikke utidig sætter sig op mod dem, der øver Myndighed over os, men samtidig er vi i vor Samvittighed bundne til at hævde Retten til at protestere mod enhver Retskrænkel- se, derfor vil vi i givet Fald utvetydigt vedkende os Ordet om, at vi skal adlyde Gud mere end Mennesker

Paa Biskoppernes Vegne
H. Fuglsang Damgaard

Det siges, at Direktør Meyer og Hannover, Glud og Marstrand er taget. Endvidere nævnes, at Professor Kuhr skal have forsøgt Selvmord paa Kommunehospitalet, hvor han ligger. Derimod gentages det af flere, at Direktør Dessau, Robinson Andersen, Odense skal have begaaet Selvmord, og at Direktør Hesk, Dampvaskeriet, er blevet taget - ligesom ORS Max Rothenborg

skal være taget, muligvis paa Flugtforsøg.

Der blev taget 12 Natten til Lørdag paa Bellevue Strandhotel, ligesom det hævdes, at Tyskerne har gennemtrawlet adskillige Hoteller i Nattens Løb.

Den svenske Radios Udsendelse Kl 20 i Aften meddelte fra officiel Side, at den svenske Regering xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx for nogle Dage siden havde faaet Underretning om, at der skulde foretages en Aktion mod Jøderne i Danmark, i Lighed med en Række andre Lande. Efter modtagne Instrukser henvendte den svenske Minister sig til kompetente tyske Myndigheder i Berlin og udtalte, at saadanne Foranstaltninger vilde gøre det alleralvorligste Indtryk i Sverige. Samtidig blev der givet Meddelelse om, at man fra svensk Side var villig til at modtage og internere de i Danmark værende Jøder i Sverige.

Ved den tyske Standret i Hjørring er Hjørrings kommunale Trommeslager Adolf Petersen i Dag blevet idømt 3 Aars Fængsel for Lørdag den 28 August at have omdelt nogle dupliserede Opfordringer til Generalstrejke i Hjørring

Man bedes bemærke Tidspunktet den 28 August, altså før Undtagelsestilstanden.

7.10.43

Side et mangler.

paa Kløvermarksvej og overmandede de 5 Vagter, 4 almindelige Sabotagevagter og en af de saakaldte Marinevægtere. De 5 Vagter blev alle bundet og anbragt i et Beskyttelsesrum. Derpaa anbragte de 8 Mænd kombine-rede Brand- og Sprængbomber i Værkstedbygningen og i et Hangar, hvori der stod nogle danske Flyvemaskiner. Endvidere gav Mændene sig Tid til at hejse det danske Splitflag. Der opstod envoldsom Brand og Skaden anslaaes til mindst 300.000 Kr. 4 Flyvemaskiner menes ødelagte.

7/10 I Strøgcafeen Gotersgade 33 kom Repræsentant Chr. Jensen, Hylde-gaardsvej 23 i Aften i Klammeri med nogle tyske Marinesoldater. Han saare-des med 7 Dolkestik og hans Tilstand menes haabløs.

Aarhus 7/10 Aarhus Postkontors Aviskartotek blev i Gaar gennemgaaet af det tyske Politi og alle Navne paa Privatpersoner, der var Abonnenter paa svenske Dagblade blev opnoteret.

7/10 om den i Utterslev Mose myrdede Automobilmekaniker Jens Olsen kan op-lyses, at han den 21 September blev anholdt paa Aaboulevarden af det ty-ske Politi. Han var ved Anholdelsen sammen med en Mand Nielsen der fand-tes i Besiddelse af baade Sprængstof og Pistol. De blev begge ført til Ve-stre Fængsel og her xxxxx fra blev han senere løsladt. Han fik Paabud om ikke at tage Ophold i sit Hjem, men hos sin Fader. Det tyske Politi hav-de hergantagne Konferencer med ham indtil han Torsdag Morgen forlod Lej-ligheden.

Fradag Morgen er han af en Svoger set i en Kaffebar paa Fælledvej og si-den har ingen set noget til Olsen.

6/10 Paa de fleste københavnske Gymnasier udeblev Eleverne i Gymnasie-klasserne og Realklasserne i Dag fra Undervisningen som Protest mod den senere Tids Begivenheder. Fra Skolernes Side har man stærkt advaret mod denne "Skolestrejke"!!!!

6/10 Ved 12.30 Tiden var der stort Opløb ved Nørreport Station. Nogle Mennesker var ved at flytte en jødisk Marskandiserforretnings Effekter fra Landemærket, da 5 Schalburgfolk kom til og vilde hindre det. I Rosen-borggade trængte Folk ind paa Schalburgfolkene, der var civilklædte og som truede med Pistol dog uden at skyde. Der affyredes senere ved Nærre-port nogle Skud og Politiet tog sig saa af Affæren.

4/10 I de odenseanske Kirker blev i gaar oplæst følgende Budskab fra Bi-skop H. Øllegaard: Med dyb Sorg har vi i den danske Kirke modtaget Medde-lelse om de Forholdsregler der er truffet mod Jøderne i Danmark, Vi føler os bunde i vor Samvittighed til at nedlægge Indsigelse se derimod, fordi vi xxxxx Forfølgelser af Jøder strider mod den menneskelige Opfattelse og Næ-stekærlighed som Jesu Kristi Kirke er sat til at forkynde os fordi det strider mod den Retsbevidsthed, der raader i det danske Folk, nedfældet i vor danske kristne Kultur gennem Aarhundreder. Som kristne maa vi ogsaa protestere imod, at man sætter Forholdsregler mod lovlydige jødiske Dan-ske i Forbindelse med Frigivelse af danske Soldater (Jvnf. Gørtz Brev)

Aarhus/Amby

8 10 43

Der er sprængt en Jernbaneviadukt i Aarhus, saaledes at Forbindelsen mellem Byen og Havnen er afbrudt. Desuden er der i Formiddags sket en Eksplosionsulykke, hvor flere tyske Soldater er dræbt og saaret, men det menes dog at være et rent internt tysk Anliggende

Carlsen/Amby

8 10 43

Information

I Nat ved 1-Tiden opdagede Sabotagevagterne paa Akkumulatorfabrikken, at der var Ild i et Lagerskur. Brandvæsenet blev alarmeret og det lykkedes at faa slukket Ilden, men der anrettedes dog en Del Skade. Nogle Motorer og andre elektriske Artikler ødelagdes. Man har ikke noget Spor af Gerningsmændene. Der har tidligere været forøvet Sabotage mod Fabrikken.

8/10 6 danske Betjente er ved Midnatstid i Aftes blevet afvæbnet af ukendte Personer, som henvendte sig til dem og truede dem med Pistoler. Politiet udlover en Duesør paa 500 Kr for Oplysninger, der fører til Gerningsmændenes Paagribelse. Man anser det for sandsynligt, at det er de samme Personer, der har været paa Færde i alle Tilfældene.

8/10 Kl 19.53 hørtes et mægtigt Brag fra Siemens Elektricitetsværk, Blegdamsvej 124 efterfulgt af en voldsom Brand, der bredte sig til størstedelen af Virksomheden. Siemens fremstiller xxxxx elektriske Artikler. Skaden andrager 3-400.000 Kr.

9/10 En dansk Baad med 27 Flygtninge blev i Nat oversejlet paa ca 1500 m Afstand fra Land af en svensk Vedetbaad. Baaden sank straks, men ved Redningsarbejdet blev 21 Personer reddet. Blandt de savnede er 3 Børn.

9/10 Følgende Henvendelse afleveredes i Dag til Dr. Best:

Den befuldmægtigede for det tyske Rige, HansEksellence Hr. Dr. Best Undertegnede Repræsentanter for Socialdemokratiet, Venstre, Det konservative Folkeparti, Det radikale Venstre og Danmarks Retsforbund ønsker i Anledning af den Aktion, som Natten til den 2 Oktober blev iværksat mod Jøderne i Danmark, overfor Deres Eksellence at give Udtryk for den dyne Sorg, disse Handlinger har fremkaldt i det danske Folk. De danske Jøder er en levende Del af Folket, og hele Folket er derfor paa det dybeste ramt af de iværksatte Foranstaltninger, der føles som en Krænkelser af dansk Retsbevidsthed. sign. Buhl, Kn. Kristensen, Ole Bjørn Kraft, A.M.Hansen, Oluf Petersen,

9/10 Dr. Best har endvidere modtaget følgende Henvendelse: I Anledning af de Overgreb, som i de seneste Dage i absolut Modstrid med dansk og nordisk Retsopfattelse har været rettet mod en Gruppe danske Medborgere, udtaler vi undertegnede Formænd for danske Ungdomsorganisationer vor skarpeste Fordømmelse af det skete. Marius Poulsen, Afholdsungdommens Fællesraad, K. Keiding, Danmarks kristelige Studenterbevægelse, Svend E. Hansen, Danmarks Retsforbunds Ungdom, Victor Gram, D.S.U., A. Thyregaard, Danske Folkedansere, Jens Balslev, Danske Studerendes Fællesraad, Karen Margrethe Knudsen, Dansk Kvindesamfunds Ungdom, P. Marcussen, D.N.U. Poul Hjerminde, D.U., Valdemar Hansen, De danske Gymnastikforeninger, Jens Marinus Jensen De danske Ungdomsforeninger, Lars Bækhøj Foreningen af Højskoler og Landbrugsskoler, B.L. Hee, Frivillig dansk Arbejdstjeneste, Poul Møller, K.U., Bene Larsen, Frivillig kvindelig Arbejdstjeneste, Søren Andersen, V.U., K. Helweg Petersen, R.U., Chr. Bartholdy, Fællesbestyrelsen for KFUM og K., K.B. Andersen, Studenterkredsen, Flemming Teisen, Studentersamfundet, J. Stig Hansen, xx HVL.

9/10 Marineskolen i Flensborg skal flytte til Ollerup paa Sydfyn, og den tyske Værnemagt har derfor beslaglagt Ollerup Gymnastikhøjskole (Niels Bukh kunde passende ved denne Lejlighed faa en lille Opsang), Ollerup Folkehøjskole og Ollerup Haandværkerxxxxskole.

Informationx

X Til Næstved er i Dag indgaaet Meddelelse om, at 1200 tyske Saarede fra sidst i Oktober ankommer til Næstved og i overvejende Grad skal indkvarteres paa Gardehusarkasernen. Det drejer sig om haardtsaarede Personer, der komme r her op paa Rekreation.

Under Overflyvningen i Eftermiddag kom det ved 14.30 Tiden til en Luft-Bombere

kamp mellem amerikanske og tyske Jagere, lidt Vest for Næstved. Man hørte meget livlig Skydning, men ingen Maskiner blev bragt til Nedstyrtning.

Kampen blev ført med vanvittig Overlegenhed fra Amerikanernes Side, og det var virkeligt "elegant", som Steffensen udtrykker sig. Kuglerne fløj rundt om paa Gader og Veje, og flere Steder maatte Folk søge Dækning paa Markerne, men der kom ingen til Skade.

Strengt fortroligt.

11 - 10 - 43.

Fredag Aften er Siemens store Bygning paa Blegdamsvej - Ryesgade blevet hærget af en voldsom Sabotagebrand. Skaden anslaaes til c. 400.000 Kroner.

Løsladte: Grosserer Nexøe Larsen, Redaktørerne Herdahl, Knud Secher og Koppel, LRSagførerne Utoft Hansen og Ernst Petersen. Bogholder Ove Hansen og Redaktør Moos.

Der har været meget Tvivl om, hvorvidt Skibene med Jøderne er afsejlet, nu mener man med Bestemthed at vide, at Skibene umiddelbart efter Razziaen og at alle de ikke arbejdsføre er sendt til Theresiensstadt i Bøhmen, hvorfra de skal kunne modtage og afsende Breve.

Den nye Restaurant "Beaulieu" fik kun kort Levetid, idet den er beslaglagt til Brug for den italienske Legations Medlemmer og Personale.

Berlingske Tidendes Fotograf, Vagn Hansen og Redaktør Ole Vinding, Ekstrabl. er i Fredags arresteret.

Der er i Øjeblikket en alvorlig Konflikt under Udvikling i Nakskov. Under x Luftalarmen i Lørdags var alle Skibsværftsarbejderne gaaet i Beskyttelsesrum. Tyskerne forlangte at nogle af Arbejderne skulde flytte nogle Jernbanevogne, som stod dem i Vejen. Disse nægtede at forlade Beskyttelsesrummet under Alarmen, men blev derefter tvunget hertil af tyske Soldater med Maskinpistoler. Da Alarmen ophørte forlod Arbejderne Værftet og er ikke senere vendt tilbage. Situationen er meget spændt og tyske Soldater patruljerer gennem Gaderne med Bajonetter paa Geværerne.

C. 200 Jøder skal være grebet under Flugtforsøg.

De 12 Fiskere fra Snekkersten er frigivet. De har hver faaet en Bøde paa 9000 Kr., men de har dog faaet deres Baade igen.

Søndag Aften ved 22 Tiden er en ung Mand ved Navn, Henry Eigil Andersen, blevet indbragt til Kommunehospitalet i meget alvorlig Tilstand, saaret af 5 Skudskaar i Maven. Sammen med en Ven sad han sammen med 2 tyske Soldater i "Øresundskroen". Efter at de havde faaet en Del at drikke, blev han dristig og betroede Tyskerne, at han godt kunne tænke sig at lave noget Sabotage. Herefter erklærede Tyskerne ham for anholdt og da han saa skal have villet flygte fra dem, skød de efter ham. Sagen er i Øjeblikket til Undersøgelse, idet det viser sig, at Skuddene er gaaet ind forfra, hvilket ikke tyder paa, at Paastanden om Flugt kan være rigtig.

I Aftes ved 23 Tiden er der blevet øvet Vold imod to Sporvognskonduktører paa en Linie 9, der holdt ved Vibehus Runddel. To tyske Soldater opdagede at de var kørt et Stoppested for langt. De bebrejdede Konduktøren dette og da han xxx ikke forstod tysk, tildelte den ene Tysker ham et Næveslag, saaledes at han gik i Jorden. Konduktøren fra Motorvognen, der vilde komme ham til Hjælp, blev saa ilde tilredt, at han maatte bringes til Hospitalet med mange Kvæstelser i Hovedet.

Viceadmiral Vedel har i en Skrivelse han beder Udenrigsministeriet videre sende til Dr. Best den 4 Oktober, i Anledning af Sammenkoblingen mellem Soldaternes Frigivelse og Jødeforfølgelsen bl.a. udtalt: "--Viceadmiralen

ønsker, som øverste Chef for Søværnets Officerer at udtale, at det maa anses som Ærekrænkende for Korpset, at blive løsgivet paa andre Statsborgeres Bekostning".

Foruden de annoncerede amerikanske Flyvemaskiner er der i Lørdags skudt en tysk Maskine ned ved Nykøbing, F og en ved Toreby paa Lolland, foruden at endnu flere tyske Maskiner skal være gaaet tabt i disse Luftkampe.

11/10 Journalist Geert Thomsen, Nordjyllands Socialdemokrat blev for et Par Dage siden anholdt af tysk Politi og indsat i den tyske Arrest i Gabelsgade i Aalborg. Efter at hans Redaktør, Folketingsmand Bollerup Thomsen havde henvendt sig til de tyske Myndigheder for at faa en Opklaring af Sagen viste det sig, at Thomsen var arresteret paa Grund af et Angiverbrev til Tyskerne. En Undersøgelse godtgjorde, at de i Brevet rejste Anklager var falske, hvorefter Thomsen blev løsladt.

11/10 Kbhvn. Ved 23-Tiden i Aftes blev Konduktør Mørch, Tjørnebuske Alle 3, paa Vibenshus Runddel slaaet ned af en Tysker.

Til Redaktionen - Fortroligt!

Søndag Aften ved 23 Tiden fik Politistationen Besked om, at der var begaaet Indbrud i Ejendommen Hunderupvej 116, hvor der findes et af den danske Hærs Militærdepoter, som nu er overtaget af den tyske Værnemagt. En Udrykningsvogn med en Kriminalreservebetjent og 7 Betjente tog straks derud og da man kom i Nærheden af Ejendommen, saa man nogle Personer løbe deres Vej. Et Par Betjente blev sendt efter dem, men de ukendte Personer undslap. I det samme kom en Personbil med slukkede Lygter kørende i stærk Fart fra Depotet og ind mod Byen. Det var en Lægebil M 8410. Da Politiet nærmede sig Depotet blev der affyret et Skud mod dem, men ingen blev ramt. Skuddene blev bes varet, men intet blev ramt paa nogen af Siderne. Paa et Halvtag opdagede man to Personer som blev fanget og afvæbnet. Det var ganske unge Mennesker og de fandtes i Besiddelse af hver en Revolver af engelsk Fabrikat. Paa en Tr illebør i Nærheden fandtes desuden to Haandgranater, ligeledes af engelsk Fabrikat. De to Sa botører blev anholdt og noget senere anholdt man en 3. ung Mand, der luskede rundt i Nærheden og var i Besiddelse af en Skruetrækker og Skruenøgle. De unge Mennesker, der havde naaet at faa slæbt en Del af Depotets Beholdning ud paa Halvtaget, fortalte, at de havde været kørende i to Biler, men hvem de øvrige var, vidste de ikke. Det var Meningen a t de skulde have bortført ret betydelige Mængder Militærudstyr. De unge Mennesker er den 18 aarige Elev paa Odense Katedralskole Jørgen Best Rasmussen, Haarslev, som bor hos sin Tante Fru Anna Rasmussen, Tolderlundsvej 63, den 18aarige Arbejdsmand Alf. Marius Møller, Tolderlundsvej 63, og den 19 aarige Ivan Adriansen, Kocksgade 94. De er alle tre overgivet til Værnemagten.

Protesterne mod Jødeaktionen. Protesten fra Formændene for de samarbejdende politiske Partier blev afgivet Fredag den 8. Oktober. Den har følgende Ordlyd:

Undertegnede Repræsentanter for Socialdemokratiet, Venstre, det konservative Folkeparti, det radikale Venstre og Danmarks Retsforbund ønsker i Anledning af den Aktion, som Natten til den 2. Oktober blev indledet mod Jøderne i Danmark, overfor Deres Excellence at give Udtryk for den dybe Sorg, disse Handlinger har fremkaldt i det danske Folk. De danske Jøder er en levende Del af Folket, og hele Folket er derfor paa det dybeste ramt af de iværksatte Foranstaltninger, der føles som en Krænkelser af dansk Retsbevidsthed.

Protesten er undertegnet af B. Buhl, Knud Kristensen, Ole Bjørn Kraft, A. M. Hansen og Oluf Pedersen.

Den Henvendelse som Erhvervsorganisationerne rettede til Dr. Best forud for Jødeaktionen, lød i sin Helhed saaledes:

Repræsentanter for Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Dampskibsrederiforening, De samvirkende Fagforbund, Grosserersocietetets Komite, Industriraadet, Landbrugsraadet og Provinshandelskammeret tillader sig at rette Henvendelse til Hr. Dr. Best i Anledning af de Forlydender, som i de sidste Dage er fremkommet om en Aktion fra tysk Side mod Jøderne i Danmark.

Vi kan ikke undlade at gøre opmærksom paa, at hvis en saadan Aktion foretages, vil det efter vor Mening i høj Grad skade de Bestræbelser, som ogsaa fra vor Side er sat ind paa at skabe Ro og Orden i Danmark. Ligeledes vil den vanskeliggøre vores Bestræbelser xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx for at opretholde dansk Produktion og Omsætning.

Jøderne er her i Danmark en Del af Landets Befolkning, og et Skridt mod dem vil føles som rettet mod hele det danske Folk.

Erhvervenes anden Protest, der blev afgivet Tirsdag den 5. Oktober, havde følgende Ordlyd:

Med Udgangspunkt i de verserende Rygter om, at der fra tysk Side paatænkes en Aktion mod Jøderne i Danmark, tillod undertegnede Organisationer sig den 30. f. H. at rette Henvendelse til Deres Excellence for om muligt at opnaa, at et saadant Skridt ikke blev foretaget. Det var derfor med dyb Beklagelse, at vi erfarede, at den nævnte Aktion blev iværksat Natten til den 2. Oktober, og hvorved mange danske Statsborgere førtes bort. Det, der herer sket, har indenfor det danske Folk fremkaldt Bestyrtelse og Sorg samt en dyb Følelse af Usikkerhed m. H. t. Fremtiden. De underskrevne Organisationer, der betragter det som deres første Opgave at bidrage til Bevarelsen af Ro og Orden i Samfundet og til Opretholdelse af Produktion og Omsætning, retter nu herved en indtrængende Henstilling til Deres Excellence om paa enhver Maade at ville søge undgaaet, at man fra tysk Side gennemfører videre Foranstaltninger mod Jøderne i Danmark.

Henvendelsen er foruden af de ovenfor nævnte Organisationer tillige underskrevet af Repræsentanter for Fællesrepræsentationen for De samvirkende danske Landboforeninger og De samvirkende danske Andelselskaber, De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark, De samvirkende danske Husmandsforeninger og De danske Handelsforeningers Fællesorganisation.

Viceadmiral Vedel har den 4. Oktober anmodet Udenrigsministeriet om at meddele det tyske Riges Befuldmægtigede følgende:

I en den 2. Oktober udsendt Bekendtgørelse er det meddelt, at de interne-rede danske Soldater vil blive løsladt efter at Jøderne ved de fra tysk Side trufne Forholdsregler er blevet udskilt fra det offentlige Liv.

Det fremgaar ikke af den nævnte Meddelelse, at ogsaa Officerer omfattes af Løsgivelsen, men saafremt dette skulde være Tilfældet, ønsker Viceadmiralen som øverste Chef for Søværnets Officerskorps at udtale, at det maa anses for ærekrænkende for Korpsset at blive løsgivet paa andre danske Statsborgeres Bekostning.

- General Gørtz har sendt en tilsvarende, men endnu skarpere Protest.

Dr. Best har i et Brev til Direktør Svenningsen af 5. Oktober bekræftet "at der i Rigsomraadet gælder følgende Synspunkter for Behandlingen af Jøderne: Halvjøderne og Krydsninger af ringere Grad forbliver uberørt af de Forholdsregler, der er truffet m. H. t. Heljøderne. Det samme gælder for Heljøder, der er gift med Ikke-Jøder. Videregaaende Forholdsregler end i Rigsomraadet er der hidtil ikke blevet truffet i noget besat Land".

Strengt fortroligt.

12 - 10 - 43.

Nye Løsladelser: Læge Leunbach, Sven V. Knudsen, Aksel Petersen, stud. jur. Per Markussen, Bankassistent Ole Hartkjær Simonsen, Folketingsmand Stærhøse og Kontorchef Wischelmann.

Man regner nu med, at løseligt anslaaet ca. 4000 danske er kommet til Sverige siden Jøderazziaen iværksattes. Ialt var der her i Landet godt 6000 fastboende Jøder, hvoraf manges Slægt har opholdt sig i Danmark i flere Hundrede Aar. Desuden boede her et Par Tusinde tyske og østrigske Jøder, som var kommet her til Landet fra Tyskland siden 1933.

Om Jødeanholdelserne i Gilleleje kan yderligere oplyses, at en Del af dem havde søgt Tilflugt i Missionshuset og i Kirken, hvor det tyske Politi arresterede dem. Søndag Nat har der været Jøderazzia paa mange Hoteller ved Kysten og i Nordsjælland bl.a. i Fredensborg. Det danske Politi har faaet Anmeldelse om, at Schalburg-Folk har opsøgt ikke-jødiske Kvinder, der er gift med Jøder, men hvis Mænd er flygtet og har krævet Børnene udleveret. De har i alle Tilfælde været bragt af Vejen, men saa har Schalburg Folkene truet med, at hvis ikke Børnene skaffedes tilveje, vilde Moderen blive taget som Gidsel. Politiet har ladet disse Anmeldelser gaa videre til Tyskerne i Henhold til det Tilsagn Dr. Best har givet, og som allerede har været omtalt.

I Taarbæk Havn er den 20-aarige stud. polyt. Claus Heilesen, Søn af Højesteretssagfører C.C. Heilesen, blevet skudt Lørdag Aften. Heilesen assisterede nogle Jøder, som skulde afgaa med en Fiskerbaad fra Havnen, da de pludselig blev overrumplet af en tysk Patrulje. Man stak øjeblikkelig i Søen, men Tyskerne skød efter Baaden og fremkaldte Maskinskade, hvorefter Baaden gik tilbage til Molen. Heilesen blev under den fortsatte Skydning ramt af to Kugler i Tindingen og døde med det samme. Ingen andre blev saaret. Jøderne og Fiskerne blev arresteret.

En tysk Patrulje stoppede Søndag Aften lidt nord for Køge en Taxabil, som kom fra København. Der var 7 Passagerer: cand.jur. Johs. Rud, Søn af den tidligere x Biskop i Odense, Isenkræmmer Sv. Aage Meyer, Sorø, stud.med. EllenMargrethe Strange Jensen, Datter af Sognepræsten i Rønninge, den 62-aarige Fru Alma Meyer, København, Hovmester Josef Meyer, København, stud.med Cato Emil Bach, Søn af Overlærer Bach, Hedehusene og Reklametegner Sally Berlinger, København. De blev alle ført til København, fordi Tyskerne mistænkte dem for at ville rejse ud af Landet. De blev efter kort Afhøring hos Tyskerne afleveret til Statsadvokatens Afdeling, som i Gaar Eftermiddags løslod dem alle med den Motivering, at Sagen var saa oplyst, at der senere vilde blive rejst Sag imod dem.

Nogle Personer blev i Søndags Aftes overrumplet af tyske Vagtposter under Forsøg paa Indbrud i et Militærdepot, Hunderupvej 16, Odense. En Dem af dem flygtede, men der anholdtes følgende: Den 18-aarige Skoleelev Bent Rasmussen, den 18-aarige Arbejdsmand Alfred Martin Møller, og den 19-aarige Arbejdsmand Ivan Andreassen. De var alle i Besiddelse af skarpladte Tromlerevolvere samt 6 Haandgranater. De unge Mennesker var kommet kørende til Depotet i to Biler med Lægekors tilhørende to Odense-Læger og som var stjaalet paa Gaden i Løbet af Aftenen. De flygtende forsvandt i den ene, men den anden tog Tyskerne sammen med de anholdte.

Det er i Gaar lykkedes Tyskerne at faa Artilleriskibet "Niels Juel" slæbt af Grunden ved Nykøbing Sj., hvor den har ligget siden Morgenen den 29. August. Bjærgningsarbejdet har været meget vanskeligt, idet Skibet stod paa blød Sandbund. Blandt andet har man maattet anvende 3 Slæbebaade som i lang Tid har arbejdet paa Stedet.

Fortroligt Memorandum fundet hos en Schalburgmand.
Afskrift.

Vedrørende DNSAP

Partiet ligger stille. Tyskerne har forbudt Propaganda ogxxxxxxx Tilgang til Partiet. Frits Clausen er ubrugelig som Fører, men han skal dog foreløbig staa som Fører. Tyskerne ønsker ikke for Øjeblikket nogen Omvæltning.

Vedrørende Frikorps Danmark

Korpsets mange Forbindelsesofficerer mellem Korpset og Værnemagten overgaar til Schalburgkorpset (en af desidste endnu fungerende er bosiddende ca 1 km uden for Køge, hvor han ejer en Villa). Hans Datter Fru Engber er ansat paa Fædrelandets Kontor) xx Officerer og "gode" - ustraffede Soldater fra Frikorpset skal overgaa til Schalburgkorpset og danne Rygraden i "Danmarks SS". Frikorpsets straffede og ubrugelige Soldater skal fortsætte Krigstjenesten under Navnet "Panzergrenadierbataillon".

Der er for Øjeblikket nogen Misforstaaelser indenfor Korpset med, at Schalburg Korpsets Medlemmer i Danmark under fredelige Forhold tjener en stor Løn og har Fremtidsudsigter som Frikorpsets Medlemmer ved Fronten ikke har. Der skal være Røster fremme om, at Schalburgkorpset først skulde prøves ved Fronten, men dette ønsker er blevet fuldstændig afslaaet. Store Dele af Frikorpset er hjemme paa Orlov.

Vedrørende Schalburgkorpset

Korpset skal danne "Danmarks SS". Medlemmerne bliver uddannet i Polititjenesten for senere at kunne være i Stand til at overtage Polititjenesten i Danmark. De første Skoler, der skal vare i 6 Uger, er allerede begyndt. Man er noget nervøs for, at Tyskerne skal overtage Polititjenesten ved blot at indsætte Kontrol i det nu bestaaende Politi, derfor skynder Schalburgkorpset sig at uddanne Folk, saa de kan fremføre overfor Tyskerne, at de nu har kvalificeret Arbejdskraft. Det er Meningen, at Schalburgkorpsets Medlemmer skal undergaa en stadig Sortering, saaledes at de dygtigste stadig gaar til videre Uddannelse. De daarligste i Korpset skal bruges til Bevogtnings- og Patrouilletjeneste o.l.

Naar Korpset er stærkt, skal der slaas til politisk samtidigt, og der skal samtidig med en brugelig Fører dannes en nazistisk Regering. For Øjeblikket er der ikke hel Forstaaelse mellem Korpset og Værnemagten. Tyskerne stiller sig afventende for at se, hvilke Personer, der slutter sig til Korpset. Flere af Korpsets Medlemmer er nu blevet ansat som Reservebetjente i Det danske Politi for at vejlede Stemningen og for at faa den Uddannelse, der paa xxxxxxxx nuværende Tidspunkt bliver givet de unge Betjente. Man arbejder paa, at man i det rigtige Øjeblik kansplitte det danske Politi, og Tanken er, at gøre det paa følgende Maade: Naar Urolighederne og Sabotagen tager Overhaand træder Schalburgkorpset ind mellem Tyskerne og det danske Politi og meler sig klr til at overtage Polititjenesten evt i Forbindelse med Værnemagten til at begynde med. Tyskerne skal saa opløse det danske Politikorps, men samtidig henvises til, at enhver der ønsker at fortsætte sin Politigerning kan henvende sig til Schalburgkorpset for at hente Spørgeskemaer. Alle, der henvender sig vil blive optaget med mindre Personer er kendte som Antinazister. Der kræves ikke, at Personalet fra det danske Politi skal være nazistisk indstillet, men man regner med, at de fleste Politimænd er gode og reelle Borgere, der snart vil falde til Føje i det nye. Naar de danske Politifolk ikke faar Løn, kommer de nok til Schalburgkorpset, og man har saaledes skabt Split-

telse imellem dem, der er "fanatiske Danskere" og de andre. De, der ikke vil melde sig, er straks kendte. Hvis Rigspolitiet fik en Ordning medcxxx Tyskerne paa nuværende Tidspunkt xxxkunde Schalburgkorpset risikere, at Tyskerne forlangte en Loyalitetserklæring fradet danske Politi og dersom Rigspolitichefen bad Personalet skrive under for Danmarks Skyld og holdt en Tale om, at det var nødvendigt at fortsætte for at Politiet ikkeskulde gaa sin Opløsning i Møde, saa vilde sikkert Størstedelen af Politiet skrive under, og saa vilde Schalburgkorpset have tabt Løbet om Magten, for der vilde ikke blive Brug for Korpsets Arbejdskraft ellerKontrol idet Tyskerne selv har Folk, der kan tale ogskrive Dansk.

Derfor skal de Folk med den rigtige Indstilling udføre et Stykke Arbejde blandt Politiets eget Personale, saaledes, at vi kanindføre et dansk Schalburgkorps og et stærkt Nazistparti. Fremtiden vil blive lys og levende for de Politifolk, der vil slutte op om Arbejdet nu, da det nye er i Støbeskeen=

Strengt fortroligt.

Om Strejken paa Skibsværftet i Nakskov kan yderligere nævnes, at Tyskerne i Gaar Morges lod Tillidsmændene anholde, mens løslod dem igen ved 13.30 Tiden. Arbejderne havde stillet Krav om, at Tyskerne ikke blandede sig i deres Forhold. Om dette Krav forhandlede der hele Dagen mellem Tyskerne, Politimesteren og Skibsværftets Ledelse. Fra tysk Side forlangtes at Arbejdet skulde optages inden Kl. 13.30, dette lod sig dog ikke realisere. Ligeledes fremhævedes fra tysk Side, at man betragtede Arbejdsnedlæggelsen som Sabotage. Om nogen Undtagelsestilstand bliver der antagelig ikke tale om, idet Arbejderne sandsynligvis genoptager Arbejdet i Løbet af Dagen i Dag eller i Morgen.

13 - 10 - 43.

Der foreligger nu nærmere Enkeltheder om den danske Baad med Flygtninge som for en Uges Tid siden blev sejlet ned i Øresund. Baaden medførte 27 Personer og blev c. 1500 Meter fra den svenske Kyst oversejlet af en patruljerende svensk Hjelpebaad. Den danske Baad, som ikke førte Laterne sank med det samme. 21 Personer blev reddet.

I det tyske Fængsel i Gabelsgade i Aalborg sidder i Øjeblikket: Købmand Bech, Direktør Tarp, Kaptajn Winther-Dam og Kriminalbetjent Mathiesen.

Aalborg K.U.'s Lokaler overtaget af Tyskerne.

Da den danske Marineattaché i Berlin, Oberst Hartz i Fredags var paa Vej fra Tyskland til Danmark, blev han paa Gedserfærgen arresteret af tysk Militær. Ingen kender hans videre Skæbne.

Efter Forlydende er der i Øjeblikket Forhandlinger i Gang mellem Departementchefen og Tyskerne om een legal Udrejse af Landet for alle Jøder, der er gift med ikke-Jøder. Det menes at skulde lykkes.

En Del af de danske Officerer fra Marinelyst er overført til Jernbanehotellet i Fredensborg. De har Ret til at gaa rundt i Byen udenfor Hotellets Omraade, men Tyskerne har meddelt, at saafremt nogen forsvinder, vil 5 af de internerede blive skudt som Gidsler.

Man har nu Sikkerhed for at Professor Kuhr befinder sig i Sverige.

I Aarhus Avisarkiv har man taget Navnene paa alle de Privatpersoner der abonnerer paa svenske Dagblade.

Tidlig i Morges er 170 af de internerede Jøder fra Horserød ført til Helsingør og sendt med Tog via Gedser til Tyskland. Der befinder sig nu kun 30 - 40 Jøder tilbage i Horserødlejren.

For en Maanedes Tid siden blev fhv. Fængselsbetjent Hans Sørensen, Underkvartermester Knud Brock Alsted og Sølvsmed Carlo Emil Hansen anholdt i Helsingør, under Forsøg paa at komme med Baad til Sverige. I Aftes er de flygtet efter at have kneblet og bundet Arrestbetjenten.

Tyskerne har i Nat arresteret K.U.'erne Bogbinder Erik Lihme, stud.jur. Riddervold og Fabrikant Tarento Christoffersen. Der blev foretaget Husundersøgelse og hos Christoffersen tog de baade hans Fader og hans Kone med, men disse to blev meget snart frigivet.

12/10 Angaaende de 3 Baade, der er lastet med Jøder kan følgende oplyses: Den ene havde Kommuniste i xxxxxxxxxx Forstavnen og Emigrantjøder i Bagstavnen (en eller anden Slags "Pas", jeg kan ikke læse det) plus danske Jøder. Dette Skib gik Sydpa. Et andet gik tomt nordpa, medens det 3. stadigvæk bliver liggende.

I Juni Maaned har General Gørtz, Chefen for Generalkommandoen og Øverstbefalende over de danske Tropper givet Ordre til Afdelingerne? om, at man skulde nedkæmpe "Bander", medens der skulde kapituleres overfor regulære tyske Tropper, hvilket skal have vakt adskillige OfficerersHarme.

11/10 Den samlede Magistrat har paa sit Møde i Dag vedtaget at foreslaa, at Kommunalbestyrelsen træffer følgende Beslutning: Københavns Kommunalbestyrelse protesterer mod de af tyske Besættelsesmyndigheder foretagne Bortførelser af en Del af Kommunens Beboere, endog uden at der er rettet nogen individuel Anklage mod dem. Disse Handlinger er i Strid med danske Love og dansk Retsopfattelse og tillige med Haager-Landkrigsreglementets §§ 43, 46 og 50. De foretagne Handlinger har vakt Sorg og Uro, of føles som et Angreb paa hele den danske Befolkning.

sign. Viggo Chr istensen

/sign Møller Mikkelsen

11/10 Samtlige Arbejdere paa Naxskov Skibsværft har til Morgen nedlagt Arbejdet. Arbejderne mødte paa Pladsen, men kørte straks efter hjem igen. Aarsagen til Strejken, der efter Forlydende kun skalvare i Dag, er den Behandling, der blev Arbejderne til Del under Luftalarmen i Lørdags. Arbejderne var som sædvanligt gaaet i Beskyttelsesrum, da nogle Medlemmer af den tyske Værnemagt indfandt sig og forlangte af Inspektøren, at nogle Arbejdere skulde stilles til Raadighed for at man kunde faa fjernet en Kran eller Jernbanevogn, der stod hindrende i Vejen for en tysk Transport. Inspektøren og Arbejderne nægtede at forlade Beskyttelsesrummet, og Tyskerne gik da for at vende tilbage med Maskingeværer og Haandgranater. Under Truse, l af at ville gøre Brug af disse blev Arbejderne tvunget til at forlade Beskyttelsesrummet, hvorefter alle Arbejdere kørte hjem. En Del blev standset og noteret paa Vejen hjem men der vil antagelig ikke ske dem noget fra dansk Side.

Situationen har udviklet sig til, at da Værftets Ingeniører og Kontorpersonale hørte om Arbejdernes Arbejdsnedlæggelse, beslutte de de at staa solidarisk og tog hjem,

Tyskerne har stillet meget strenge Krav i Forbindelse med Arbejdsnedlæggelsen og det fremhæves fra tysk Side, at den tyske Officer, der gav Ordre til at de 80 Mand fra et Beskyttelsesrum blev jaget op, har handlet korrekt. De 80 Mand blev spændt for to Jernbanevogne og en Kran og maatte med Skydevaabnene pegende imod sig parere Ordre, hvorefter de kørte hjem.

Efter hvad Politimester Jersing udtaler i Dag, stiller Tyskerne Krav om Indførelse af lokal Undtagelsestilstand, og i Dag patrouillerer tyske Soldater i Grupper af 5 Mand gennem Byens Gader med opplantede Bajonetter, Haandgranater og Maskingeværer eller Maskinpistoler under Armen. Det menes, at Gestapo vil komme til Byen og arrestere Tillidsmænd og andre Arbejdsledere paa Værftet

Den 15 Oktober 1943

X London Radios danske Udsendelse kl 17.15: "Dagens Nyheter" har offentliggjort en Beretning om Begivenhederne i Danmark umiddelbart før Jødeforfølgelserne. Om Eftermiddagen xxxx den 1 Oktober, blev man i Udenrigsministeriet, skriver Bladet, klar over, Tyskernes Hensigt. Direktør Svenningsen havde en Aftale om et Møde med Dr. Best kl 18.00, men Dr. Best annullerede Aftalen med en halv Times Varsel. Kl 22.15 fik Udenrigsministeriet Besked om, at statsfjendtlige Elementer vilde blive anholdt i Natens Løb. Alle Telefoner, derunder ogsaa Ministeriets, var blevet afbrudt. Kl 21.30 blev Svenningsen og Departementschef Thomsen endelig modtaget af Best og Kannstein, der meddelte dem, at de statsfjendtlige Elementer var Jøderne, og at Deporteringen vilde blive paabegyndt den næste Morgen. Svenningsen overrakte Kongens Protest mod denne Aktion og henstillede samtidig, at Jøderne blev interneret i Danmark og ikke deporteret. Best svarede, at han ikke havde Fuldmagt til at ændre Instruktionerne, men tilbød at underrette Berlin telegrafisk om Forslaget. Berlin svarede aldrig paa Forslaget om Internering, og kl 12.30 den 2. Oktober fik Udenrigsministeriet Meddelelse om, at det første Kontingent af Deporterede allerede var afgaaet. I en Kommentar til de Forhandlinger, der fandt Sted mellem Udenrigsministeriet og Dr. Best om de Jøder, der allerede var blevet arresteret, fremhæver Bladet, at Sktionen xxxxxx i Danmark er af nøjagtig samme Udstrækning, Karakter og Formaal som i de andre besatte Lande og i selve det tyske Rige, og dette bliver ogsaa enten fastholdt eller forudsat i den tyske Radiopropagandas Versioner af den sidste Tids Begivenheder. Den tyske Radio hævder, at Sabotagen er fuldstændig ophørt siden Jøderne forsvandt. I forskellige Meddelelser, slutter Bladet, oplyses det, at Synagogen i København blev anvendt som Opsamlingssted under Forfølgelserne. En Del Personer befinder sig imidlertid i Interneringslejr i Danmark, og dog vedvarer den daglige Sabotage.

Kl 21.15 talte Redaktør Ole Killerich i Londons Radio. Han udtalte: Jeg hørte forleden, at "Frit Danmark", det underjordiske Blad, nu har et Kæmpeoplæg og er i Stand til at sende daglige Løbesedler ud i København. Mit Hjerte bankede af Stolthed... min Efterfølger i Redaktørstolen... Sommeren har været opmuntrende for en, der altsaa maatte flygte lidt vel tidligt. Alt det vi forberedte, medens jeg endnu var i Danmark, har saavidt man har kunnet se herovre, vist sig at kunne holde. Det Sammenhold, der er saa vigtigt i de besatte Lande, har været enestaaende stærkt i Danmark, men nu er det ogsaa, at det gælder, nu skal Samarbejdet bære gennem Tider, der vil vise sig overordentlig... saagodt som det er sagt, at den aktive danske Modstand andre Steder, saa vil der ogsaa være opsøret Kræfter til, i den afgørende Stund. Sabotagen i Danmark er det, som Tyskerne mindst af alt kan lide. Og netop derfor kan man gaa ud fra, at den er nyttig. Mens alle de Folk, der... under stærk tysk Militærbeskyttelse... .. i Rosenørns Alle for at tale imod Sabotagen, kunde tale med et Skær af Logik, medens vi havde endansk Regering og tilsyneladende en helt dansk Administration... presse al den Krigshjælp ud af Danmark, de paa nogen Maade kan... overhovedet ingen Mening... Tilendebringelse af den tyske Besættelse af Danmark gennem Tysklands Nederlag. Vi havde den 28 August endnu Midlerne i Hænde til at holde den danske Produktion indenfor rimelige Grænser, selv om vi jo nok kunde synes, at visse passive Midler brugtes for lidt, men nu er det Tyskerne der kommanderer hver enkelt Fabriksejer og forlanger, at de skal levere Materialer, som direkte eller indirekte hjælper Tyskerne til at nedskyde allierede, ogsaa danske, Flyverxx.re. At forhindre denne Produktion er et Hovedxxxmaal for Danmarks Fjender, og hvilken Dansker hører ikke i Dag til dem? Kan man overhovedet

være andet overfor et Folk, som paa Befaling af sit Statsoverhovede slæber Københavns Jøder i Trældom til Elendighed og Død. Kong Chr.d.10. er fast som en Klippe, skriver en svensk Journalist. Ja, fast som Bornholms Granit skal Sammenholdet være mellem os Danske og vor Konge. Med Forundring maa man spørge Højesteretspræsidenten..... hvorfor Grundloven just i dette Øjeblik, hvor Tyskerne gerne vil paaberaabe sig det, er Præsidenten for Højesteret saa dyrebar, at han ligger vaagen om Natten for at spekulere paa dens Formaliteter. I 1041, da danske Medborgere skulde under Laas og Lukke, blot for deres Anskuelsers Skyld, havde samma Højesteretspræsident altfor travlt med at glemme at tilsløre, hvad der stod i Danmarks Riges Grundlov. Logik og Følelse er saa dejligt... iDag. Det vi vilde lige fra Begyndelsen af Krigen 1940, det var at staa sammen som en Mur af Danske, som med alle til Raadighed staaende Midler forsvarede vor Danskhed. Tyskerne havde angivet hvor haard Kampen skulde blive, og naar de brugte Kampvogne og Maskingeværer i Gaderne, maa vore Kampmidler nødvendigvis ogsaa blive stærke. Paa Lovens Grund stod vort Folk sammen i mere end 3 Aar: Nu er Loven sprængt af Tyskerne og Grundloven revet i Stykker, menogsaa mod Tyskernes lovløse Terror vil Danskernes Sammenhold vise sig at være ubrydeligt. Og dette er det faste Sammenhold, som herude i Verden n har skabt Respekt om vort lille Folk. Det er som en Præst sagde i en Kirke i København: Længe nok har vi været ufatteligt godt behandlet af Fanden". Hverken med det gode eller det onde kan Tyskerne, lave Gennembrud i vor levende Mur omkring alt, hvad der er dansk og derfor værd at elske.

Nationaltidende privat
Viborg, Lørdag

Den landske ndte Salonbygning ved Viborg Nørresø, er i Aftentotalt nedbrændt. Ilden opdagedes ved 18-Tidenog det brændte paa Trappeopgangen til 1. Sal. Da Brandvæsenet og Falck kom, havde Ilden grebet saa stærkt om sig i den gamle Træbygning, at den ikke stod til at redde. Det vældige Baal kunde ses viden om. Salonen, der nu ejedes af Viborg Kommune sluttede Sæsonen den 1. September, hvor der va tomt i Bygningen. Næsten alt Invenyar var fjernet. Med Salonen forsvinder et Stykke gammel Viborg Historie. Salonselskabet blev stiftet i 1846 og Aaret efter opførtes den første Bygning Asmildklosters Have. I 1867 opførtes Bygningen hvor det nu laa. Der var gennem Aarene foretaget adskillige Tilbygninger. I 1935 opløstes Salonselskabet og Viborg Kommune købte Bygningen, hvis Restauration blev drevet af Hotelejer Johannes Kristensen. Der har flere Gange været Planer om at købe den gamle Bygning og opføre en ny, men først nu efter Branden vil dette blive til Virkelighed.

17/10 Beslaglæggelserne af private Ejendomme i Esbjerg griber mere og mere om sig. Ca 60 Familier i smaa Landsbyer i Omegnen har faaet Meddelelse om, at de omgaaende skal rømme Hus og Hjem til Fordel for Tyskerne. Bl.a. er Landstingsmand J. Jensens Ejendom i Jerne taget. Desuden er der ogsaa blevet taget en Del Landbrugsejendomme i Nærheden af Varde.

15/10 Ollerup Gymnastikhøjskole er nu taget i Besiddelse xxxx af tyske Marinere, som er ankommet fra København, Memel og Stralsund.

13/10 Den danske Militærattache i Berlin, Oberst Hartz blev Fredag den 8 Oktober 1943 arresteret paa Hjemrejse fra Berlin og sidder som Arrestant paa d/Angleterre.

14/10 Fra Garnisonen i Holbæk er der iden sidste Tid afgaaet store Mængder af Krigsmateriel fra den danske Hær.

Den 21. Okt. 1943.

Uddrag af "Affärsvärlden" for den 23. September 1943:

Schlageter og Friheden. I de besatte Lande har Nazisterne henrettet i Tusindvis af Sabotører, deraf nogle Hundrede i Norge for nylig den første i Danmark. Tyskland har ogsaa en Gang været besat, nemlig i Aaret 1933, da Rhinlandet en Tid var besat af franske og belgiske Tropper. Da organiseredes fra tysk Side Sabotagehandling. En af de mest aktive Ledere, Schlageter henrettedes af Franskmændene. Han blev derpaa, tillige med Horst Wessel, en af Nazismens Helteskikkelser, som fejres paa utallige Maader. Tyskland vurderer, som man ser, efter forskellige Maalestok. Hvad der er en Forbrydelse, naar det gælder Udlændinge, er Patriotisme, naar det gælder Tysker. Goebbels talte fornylig begejstret om, at et Folk fremfor alt maa have sin Frihed. Men dette synes ifølge nazistisk Mentalitet kun at være Frihed for een Nation og paa Bekostning af alle Nationers Undertrykkelse. Ogsaa her maaler Tyskland med forskellig Maalestok. Der findes noget i Europa, som maa forsvinde, hvis Civilisationen skal vedblive at bestaa, og Udtrykket Menneskeheden skal have nogen Eksistensberettigelse.

Det var, om vi husker ret, den første nazistiske Rigsjustitsminister, som fastslog følg. Princip for tysk Lovgivning og Retspleje: "Recht ist was dem deutschen Volke Nützt".

-----X-----

Jødeforfølgelserne: Den nøjagtige Ordlyd af Skrivelsen af 5/10 fra Best til Direktør Niels Svenningsen, jfr. vort Nr. 39 af 8/10. Side 4, er følgende:

"Under Henvisning til vor Samtale den 4/10 1943 bekræfter jeg overfor Dem, at der indenfor Rigsomraadet gælder følgende Synspunkter for Behandlingen af Jøder:

Halvjøder og Blandingsjøder af ringere Grad forbliver uberørt af de med Hensyn til Heljøder trufne Forholdsregler. Det samme gælder for Heljøder, der er gift med Ikke-Jøder.

Videregaaende Forholdsregler end ix Krigsomraadet er hidtil ikke truffet i noget besat Land." -

Det hævdes, at de Jøder, der herefter ikke omfattes af Aktion, ikke behøver at være urolige, da Tyskerne ogsaa i Danmark vil følge disse Regler. Har en Jøde tidligere været gift med en Ikke-Jøde, og der er Børn i dette Ægteskab, skal han heller ikke tages. Noget andet er det, om man tør stole paa, at Aktionen ikke udvides!

Bliver Jøder, der herefter ikke omfattes af Aktionen, paagrebet af Tyskerne, naar de prøver at flygte til Udlandet, overgives de til de danske Myndigheder til Afgørelse af, om der skal gøres Ansvar gældende mod dem for Overtrædelse af dansk Lovgivning.

Foruden af de 5 Samarbejdspartier er der ogsaa protesteret af Dansk Forfatterforening.

Udenrigsministeriet har gennem vor Legation i Berlin protesteret mod, at Kommunisterne er deporteret; og man har forlangt dem tilbage igen.

Hvor en Tjenestemand har forladt Landet, vil Lønnen fortsat blive udbetalt, hvis Fraværelsen kan betragtes som lovlig.

Af Socialministeriet er der hurtigt blevet organiseret en Hjælpetjeneste til Varetagelse af de fraværende Jøders Interesser, derunder Opbevaring af deres Ejendele m.v.

S c h a l b u r g - Korpset: Det er organiseret i 4 Afdelinger:

- Afd. 1. Chef Martinsen, har udelukkende militære Opgaver.
 " 2. " Kaptajn Sommer, har politiske og ideologiske Opgaver, men ingen Eksekutivmyndighed.
 " 3. Kvindeorganisationen.
 " 4. Ungdomsorganisationen.

D i v e r s e :

De tyske Myndigheder tiltraadte, at Spiritusforbudet blev ophævet.

Den 14/10 var der kun 18 tilbage af de i Horserød internerede; og deres Løsladelser vilde hurtigt følge.

Den tyske Leder af Statsradiofonien, Radiokommissær Lohmann har Myndighed til at afgøre saavel politiske som organisatoriske Spørgsmaal.

Afvæbningen for nogen Tid siden af 6 Betjente menes foretaget af Schalburg Folk.

If. den engelske Radio er Brødrationerne nu: Tyskland 345, Frankrig 300, Belgien 250, Holland 257, Norge 260 og Grækenland 220 gram pr. Dag. I Sept. d.A. dræbtes der ved tyske Luftangreb ialt 5 civile i England. Svenske Aviser har i Sommer kaldt disse Angreb for "tyske Visitkort", hvis Formaal var en Omtale i Værnemagtsberetningen.

De engelske Tab ved Luftangreb paa Tyskland er mindre end 5% af de deltagende Maskiner. Disse Tab er forholdsvis mindre nu end tidligere under Krigen.

Lyt til engelsk Radio (mange Bølgelængder) Kl. 11,45 (evt. 11,30) hver Hverdag, evt den følg. Morgen Kl. 2,30. Lær derved af den illegale Presse i andre Lande !

-----X-----

Menighedsraadsvalgene, der ordinært skulde have fundet Sted i Efteraaret 1942, bliver heller ikke afholdt i Aar.

23/10 Byrettens 10 Afdeling ved Byretsdommer Bertelsen frifandt i Gaar 3 danske Statsborgere, som var tiltalt for at have hjulpet Flygtninge ud af Landen udenom Paskontrollen.

Det drejede sig om den 24 aarige stud med A ndersen, den 40 aarige Assurandør Immanuel Talleruphuus og den 42 aarige inspektør xxxx Per Knud Mogens Høyer. De tiltalte henviste alle til Straffelovens § 14, hvori det hedder: "En Handling, der ellers vilde være strafbar, straffes ikke, naar den var nødvendig til Afværgelse af truende Skade paa Personeller Gods, og Lovovertrædelsen maatte anses for at være af forholdsvis underordnet Betydning". Dommeren fulgte xxxxxx denne Paragraf og bestemte, at de be-gaaede Handlinger ikke skulde straffes.

21/10 To Mænd har i Eftermiddags ved et Kup bortført en Patient fra St. Hans Hospital ved Roskilde. Det v ar den 18 aarige Gymnasieelevx Teglers. De havde bestilt en Roskilde-Vognmand til at køre for sig, og blev ved Ankomsten til Hospitalet ved en Fejltagelse lukket indaf en Køkkenassistent. Da en Sygeplejerske ikke vilde give dem Adgang, holdt de hende op og lukkede Teglers ud og kørte mod København. Vognmanden har ikke fattet Mistanke til Mændene, der udgav sig for at være Kriminalbetjente.

18/10 Mislykket Kup ved Statsfængslet i Vridsløselille foretaget af en Snes revolverbevæbnede Personer. En Fængselsbetjent saaret. En ung stud mag, Carlo Emil Sørensen, som var i Besiddelse af en Pistol, blev fanget. Det var lykkedes en af de bundne Vagter at slippe fri og naa et Hus, hvorfra han slog Alarm.

den 23 Oktober 1943

Ad mange forskellige Veje forlød det i Aftes, at der i København forestod en større Razzia. Tiltrods for at det ikke var muligt at fastslaa noget nærmere om, hvorfra Rygterne stammede, mente man dog at vide, at det den gang vilde blive Frimurerne og en Kreds af Studenter Aktionens skulde rettes imod. Saa vidt det indtil nu kan konstateres, er der ikke foretaget Arrestationer af nogen Art hverken i Aftes eller Natten til i Dag. Det forlyder, at Rygterne om Razziaen forsaavidt har talt sandt, som der faktisk skal have været planlagt en Aktion fra Schalburg-Folkenes Side. Naar denne ikke er kommet til Udførelse, kan det muligvis skyldes - hvad et Forlydende vil vide, at Tyskerne ikke har staaet bag Schalburgkorpset. Det er en Kendsgerning, at det danske Politi i Aftes var rede til øjeblikkelig Indgriben.

Igen i Gaar er for foregaaet et Par Aktioner med det Formaal at befri Fanger, der for Tiden er indlagt paa Hospital.

I Gaar Eftermiddags ved 13-Tiden var en kvindelig Sabotør, Kontorassistent Lise Klinting, der fornylig er overflyttet fra Vestre Fængsel til Kommunehospitalets psykiatriske Afdeling, paa Tur i Hospitalshaven sammen med en kvindelig Vogterske, da de pludselig blev overrasket af tre revolverbevæbnede Mænd. Efter at den kvindelige Vogterske var bundet og kneblet, blev hun anbragt i et tomt Værelse. Medens den ene Sabotør holdt Vagt ved hende, ombyttede Frøken Klinting sin Hospitalsdragt med en almindelig Kjole, som Sabotørerne havde medbragt. Først efter 3 Kvarters Forløb, da en af Hospitalets Funktionærer fandt den kneblede og bundne Vogterske, blev man klar over, hvad der var sket. Paa det Tidspunkt var Frøken Klinting og hendes Hjælper naturligtvis forlængst forsvundet.

Under Begivenhederne den 29 August blev Kaptajnløjtnant Hasager Christensen indsat i Vestre Fængsel, medens hans Kammerater blev interneret. Saa vidt man ved, skyldes Fængslingen, at man agtede at rejse Sigtelse mod Kaptajnløjtnanten for Spionage. Det drejede sig om nogle Eksperimenter, der var foretaget paa Bornholm.

Da Kaptajnløjtnanten for et Par Uger siden i Fængslet fik et Nervesammenbrud, blev han overført til Kommunehospitalets psykiatriske Afdeling. Kaptajnløjtnanten laa paa Enestue paa Officiantgangen, Kl. c. 21 i Aftes rullede en Bil op foran Hospitalets Hovedindgang. Da Portneren kom ud for at se, hvad det drejede sig om, sprang 6 Mand ud af Vognen. Den ene af dem pressede Portneren en Revolver i Siden og beordrede ham til at være rolig. Derefter tvang man Portneren til at vise sig, hvor Hasager-Christensen befandt sig. En Sygeplejerske og en Portør, der kom til, blev holdt i Skak med Revolvere.

Kaptajnløjtnanten har aabenbart ikke været vidende om Aktionen, idet han vægrede sig ved at følge med. Ogsaa han blev derefter under Trussel med Revolver tvunget til at klæde sig paa og følge med ned til Vognen, der derefter forsvandt i Retning mod Østerbro. Ingen af Hospitalets Funktionærer har bemærket Vognens Nummer.

Kl. 21 i Aftes forsøgte nogle Sabotører at øve Attentat imod Radiofabrikken "Reofon" i Gentofte. En Brandbombe foraarsagede en mindre Brand, der imidlertid hurtigt blev slukket.

I Forbindelse med Undersøgelsen omkring Attentatet mod Vilfred Petersens Partikontor er bl.a. afhørt en fhv. Schalburg-Mand. Denne skal have opgivet, at der i Øjeblikket er ca. 600 Mand i Korpset, og at alle fuldt og fast tror paa, at de inden længe skal overtage Politimyndigheden. Korpsets Medlemmer, af hvilke mange skal være meget unge, har for 14 Dage siden afholdt en større Øvelse i Egnen omkring Høvelte.

Under Oprydningen i Partikontoret fandt man i Gaar en ikke antændt Brandbombe af engelsk Oprindelse.

En Kreds af københavnske Journalister har forleden haft et Møde med Politimyndighederne i København, som redegjorde for en Række aktuelle Spørgsmaal om Sikkerhedstjenesten, bl.a. ogsaa om de Forhandlinger, der er ført med tyske Myndigheder (Obergerichtsrat Dr. Mildner). Det blev herunder fastslaaet, at hverken national-socialistiske Organisationer (som Wilfred Petersens Korps) eller Schalburg Korpset har Ret til at optræde politimæssigt, og det vil blive straffet, saafremt nogen forsøger derpaa. Det blev iøvrigt betonet, at i Tiden fra 1. September til 17. Oktober har der kunx været 10 Nætter, hvor der ikke er skudt paa Gaderne i København, der saaledes kan siges at være en farlig By, særlig i Aftentimerne. Desværre var det ikke muligt at gøre Befolkningen tilstrækkelig bekendt med Forholdene.

Iøvrigt forlyder det, at der føres ret vigtige Forhandlinger om Polititjenesten. Dansk Politi har i det væsentlige overladt det tyske Politi Eftersøgningen af Sabotører, efter at der er dekretet Dødsstraf for denne Handling. Nu er der tysk Ønske fremme om, at det danske xx Politi skal være aktivt i dette Arbejde, men Politiet har afvist under Henvi-ning til, at dansk Lovgivning ikke har Dødsstraf og direkte sagt, man ikke under de Omstændigheder vilde medvirke.

Det vækker Opmærksomhed, at den tidligere Garnisonskommandant i Svendborg, Oberst O. N. Schmidt, ifølge Ritzaus Bureau efter Ansøgninger er fratraadt paa Grund af Alder fra Udgangen af Oktober.

Bag denne Meddelelse ligger en Affære i Tilknytning til Begivenhederne den 29. August. Efter at Oberst Schmidt denne Morgen havde overgivet sine egne Styrker i Svendborg til Tyskerne, kørte Obersten i Spidsen for de tyske Styrker til Hvidkilde med det Formaal at faa de derværende danske Tropper til at overgive sig uden Kamp. Denne Adfærd har i betydelig Grad ophidset danske militære Kredse. Oberst Schmidt vilde normalt først være faldet for Aldersgrænsen om 1½ Aar.

5.11.43

De stjaalne Vaaben og Ammunition fra Otterup fundet - Sabotage mod Højgaard & Schultz' Tegnestuer - Tyskerpige klippet paa Østerbro inat.- Rektor Hauberg ført til den tyske Afdeling i Vestre Fængsel.

I Forgaars Aftes blev Falcks Ambulance fra Odense rekvireret til Otterup Gevulrfabrik under Foregivende af, at der var sket en Ulykke. Da Ambulancen ankom, blev den modtaget af 6 pistolbevæbnede og maskerede Personer, som havde overmandet og bundet Fabrikens to Sabotagevagter og derefter ringet til Falck. Chaufføren og Redderen blev bundet, mens Sabotørerne bar 46 Karabiner, en Maskinpistol, flere andre Pistoler og 6000 Patroner ind i Ambulancen. Derefter blev Redderen lagt ind ved Siden af, mens Chaufføren blev løst og med en Revolver i Siden truet til at køre rundt paa Vejene, indtil man kom til en Skov. Her blev Vaaben og Ammunition læst af, og Ambulancen sendt hjem. Chaufføren var imidlertid i Stand til at give det danske Politi saa fyldige Oplysninger om Stedet for Af-læsningen, at man i Aftes har fundet alle Vaabnene og Patronerne i god Behold. Sabotørerne har man endnu intet Spor af.

I Aftes ve godt 19-Tiden eksploderede to Bomber i Entreprenørfirmaet Højgaard og Schuktz' Tegnestuer i Ejendommen, Ewaldsgade 7. Samtidig udbrød der Brand, og i Løbet af kort Tid var det meste af Ejendommen, der bestod af to Etager, delvis ødelagt. I Stuen havde Firmaet "Autofon" Lokaler. Det fremstiller Højttalere, som fortrinsvis benyttes af store Virksomheder med mange Sabotagevagter, for at disse gennem Højttaleranlægget til Stadighed kan holde sig i Forbindelse med hinanden. Der var ingen Sabotagevagter.

I Morges ved 5½ Tiden blev Politiet kaldt til et Pensionat paa Østerbro, hvor en Husassistent var blevet klippet af to Mænd, som var trængt ind i hendes Værelse. Hun saa forfærdelig ud. Hun gaar med tyske Soldater.

Der foreligger nu nærmere Enkeltheder om Anholdelsen af Rektor Hauberg paa Frederiksberg Gymnasium. Han blev anholdt om Formiddagen paa Gaden af en tysk Politimand, ledsaget af en dansk Stikker. Rektor fik dog Tilladelse til at underrette sin Skole, inde de kørte bort med ham. Han sigtes for at være vidende om, at Skolens Elever uddelte illegale Skrifter, og at have tilladeret det. Endvidere for at have skjult Elever med illegale Skrifter, den Dag Schalburg-Folkene foretog Razzia paa Skolen, og for at have lukket to Schalburg-Folk inde paa et Klasseværelse, saa de ikke kunde løbe efter nogle Elever, der forsvandt ud af en Bagdør. Rektor Hauberg sidder i den tyske Afdeling af Vestre Fængsel.

Den 1. November om Aftenen anholdt Helsingør Politi den 28aarige danske Premierløjtnant Carl Jacob Peter Munck, da han løb nøgen rundt ved en Jernbaneviadukt. Han forklarede, at han samme Aften var kommet med en Robaad fra Sverige sammen med en anden dansk Officer, men var kærtret ca. 500 Meter ude, hvorefter de var svømmet i Land. Hvad der var blevet af Kammeraten vidste han ikke, og han har heller ikke givet nogen Forklaring paa, hvorfor de to Officerer var søgt tilbage til Danmark fra Sverige. Munck blev i temlig forkommen Tilstand indlagt paa Øresundshospitalet i Helsingør.

I Gaar har det tyske Politi i Næstved anholdt Sogneraadsformand Andersen fra Pederstrup ved Næstved og 4 unge Mennesker fra samme Sogn. De unge Mennesker sigtes for at have overlippet de tyske Telefonledninger mellem Næstved og Vordingborg en Nat, da der var Luftalarm. Sogneraadsformanden sigtes for at have opfordret de unge Mennesker til Sabotagen. De er alle

blevet anxxxxxmeldt af en Mand fra samme Sogn. Desværre kendes hans Navn endnu ikke. Endvidere har Værnemagten anholdt en Tjenestekar1, der kom kørende udenfor Næstved med en Hestevogn. Da han passerede en Deling tyske Soldater til Hest, slog han Knald med Pисken, saa en Feldwebels Hest blev sky og Feldweblen faldt af. Tyskerne beskylder nu Karlen for at have slaet Tyskernes Heste, hvad han dog benægter.

6. November 1943

Endnu to Politibetjente afvæbnet paa Gaden.-Kendt Landsretssagfører og Ingeniør arresteret af Tyskerne. Mange saarede ved Eksplosion.

Atter i Aftes er to københavnske Politibetjente blevet afvæbnet paa Gaden. Det skete ved 20-Tiden paa Gl. Kongevej udfor Søerne, hvor der er meget mørkt i disse Aftener. Tre Mand kom bagfra hen til de to Betjente, som patruljerede her, satte Revolveren i Ryggen paa dem og kommanderede dem til at udlevere deres Tjenestepistoler. Den ene Betjent satte sig til Modværge, og det kom til Haandgemæng mellem ham og et Par af Sabotørerne, og den tredie, som passede paa den anden Betjent, sagde da til sine Kammerater, som laa og trillede rundt med Betjenten paa Fortovet:-Skyd-for Fanden saa vi kan faa det overstaaet. Betjentene hørte nu, at den ene af Sabotørerne gjorde Ladegreb, og saa opgav de Modstanden og udleverede Vaabnene. De tre Mand forsvandt derefter paa Cykler, som havde staaet ved Kantstenen i Nærheden.

Ved 7½-Tiden skete to andre Sabotagehandling. Kl. 19.28 opdagede Sabotagevagterne paa Standard Electric, Raadmandsgade 71, at der var udbrudt en mindre Brand i en Hal, der almindeligvis betegnes som "Tysker-Hallen", fordi alle tyske Ordre udføres her. Brandvæsenet blev tilkaldt og fik hurtigt Ilden slukket. Antagelig skyldtes den en Brandbombe. Netop som man var i Færd med at rulle Slangerne sammen, og Ordenspolitiet paa Station 8 havde undersøgt Sagen, lød en voldsom Eksplosion henne fra et Hjørne, hvor en tidsindstillet Bombe antagelig har ligget og luret. Det meste af Hallen blev ødelagt, og 3 Brandmænd, 1 Overbetjent og 3 Arbejdere blev lettere kvæstet. De kunde dog køres til deres Hjem efter endt Behandling paa Hospitalet. Der var, da Eksplosionen skete, mange Sabotagevagter og Arbejdere til Stede paa Fabrikken, men ingen af dem har bemærket noget mistænkeligt før, saa det er en Gaade, hvordan Sabotørerne har kunnet faa Sprængstofferne anbragt.

Fem Minutter efter kom 5-6 Sabotører ind til Portneren hos Salicaths Flytteforretning og truede ham og hans Kone med Revolvere, idet de forlangte at faa udleveret den Kasse Ammunition, som lige var blevet indleveret af nogle Tyskere. Portneren protesterede, idet han hævdede, at Kassen indeholdt Porcelæn. Sabotørerne trængte nu ind paa Lageret og aabnede Kassen. Det var Porcelæn. Saa forsvandt Sabotørerne med en Undskyldning.

I Gaar har Tyskerne anholdt LRS.Mogens Moltke-Leth og-saavidt jeg har kunnet faa konstateret - Ingeniør Peter Hartmann, der er Leder af Akademisk Skytteforenings Idrætsafdeling. Men som sagt: Hartmann maa tages med Forbehold, da der er Tvivl om, hvorvidt det er Ingeniøren eller en Arkitekt af samme Navn.

Inspektør i Zonen skudt ned paa aaben Gade
formentlig var han Stikker -

I Formiddags lidt før Kl. 11 kom tre Mand gaaende paa Nørrebrogade. Pludselig skød den ene af dem paa den anden. Hanx sank om, mens de to andre forsvandt. Til en C.B.'er, som kom den saarede til Hjælp, sagde han, at han tilhørte Værnemagten og ønskede denne tilkaldt. Han var død, da Ambulancen naaede til Kommunehospitalet med ham. Han viste sig at være identisk med Inspektør i Zone-Redningskorpset Ellehauge Jørgensen, og af Papirer, som fandtes i hans Lommer, fremgik det, at han har haft Forbindelse med Tyskerne, formentlig har han været Stikker. Nærmere Enkeltheder savnes.

X 13. November 1943.

4 voldsomme Eksplosioner paa Godsbaneterrænet-2 tyske Soldater saaret. Bilværksted nedbrændt ved Sabotage. Brandbombe i tysk Militærbil.

Der har igen i Aftes været forøvet en Række Sabotager rundt omkring i Hovedstaden. Den alvorligste skete lidt før Kl. 21 paa Godsbanegaardens Terræn, hvor 4 Bomber eksploderede med voldsomme Brag, der kunde høres langt bort. Eksplosionerne skete i 4 tyske Godsvogne, belæsset med Militærbiler. De to af Vognene brændte helt op, de andre blev stærkt beskadigede. 2 tyske Soldater, som holdt Vagt, blev saaret. Det vides ikke, hvor alvorligt.

En Times Tid før var Bilfirmaet Helge Jensen & Co.s Værkstedbygning Omøgade 24, totalt nedbrændt som Følge af Brandbomber, som ukendte Personer havde anbragt. Under Branden eksploderede Benzinbeholderne i tre Biler, der blev helt ødelagt sammen med en Del Bildæk. Hverken her eller paa Godsbanegaarden har man set nogen fremmed Person eller iøvrigt bemærket noget mistænkeligt.

Kl. 19.30 opdagede man, at der var kastet en Brandbombe ind i Grønthandler Petersens Butik, Strandvej 157. Der anrettedes en Del Skade. Petersen er Nazist og har tidligere faaet sine Butiksxxxxx ruder knust flere Gange.

Kl. 19.35 blev det danske Politi kaldt til Heibergs Service, Lyngbyvej, hvor Sabotagevagterne havde anmeldt, at 7 tyske Soldater havde stillet ved Porten og forlangt at komme ind, da de havde Ordre til at overtage Bevogtningen af Virksomheden. Feltgendarmet og Gestapo blev tilkaldt og forskellige tyske militære Instanser blev spurgt, men man kunde ikke faa nogen klar Oplysning om, hvad Soldaterne skulde der efter. Man konstaterede blot, at de var ægte nok, hvad Sabotagevagterne til at begynde med tvivlede paa. Efterhaanden blev man klar over, at det var et Led i en tysk Øvelse. Soldaterne blev ikke lukket ind, men nøjedes med at tage Opstilling udenfor Virksomheden.

I Aftes havde Kystbevogtningens Ledelse faaet et Praj om, at der vilde blive forsøgt et Kup mod Stationen i Humlebæk for at skaffe Vaaben til Sabotørerne. Der blev sat en større Alarmberedskab i Gang under Ledelse af Vicepolitiinspektør Holten, men Natten forløb roligt, og intet mistænkeligt blev bemærket.

Forfatteren Svend Borberg modtog i Forgaars Aftes i sit Hjem Besøg af to Gestapo-Mænd, som meddelte, at de havde Ordre til at anholde ham. Hr. Borberg blev meget overrasket herover og henviste bl.a. til, at han var en god Ven af Dr. Best. Politimændene blev efterhaanden noget betænkelige ved Situationen og efter en telefonisk Henvendelse til Dagmarhus trak man sig tilbage med mange Undskyldninger. Tilfældet har formentlig den Forklaring, at det har været Borbergs Nevø, en ung Mand fra Jylland, der ogsaa er Journalist, som Gestapo har været ude efter.

I Forbindelse med Anholdelsen af LRS-Børge Moltke-Leth og Ingeniør Peter Hartmann kan jeg oplyse, at en ung Mand fra Storeheddinge, Søn af Dyrlæge Jørgensen, er blevet anholdt for 14 Dage siden efter Angivelse af en lokal Stikker, og det skal være i Forbindelse hermed, at M-L. og P-H. er blevet taget. Sigtelsen omfatter Hjælp ved Jøders Udrejse og anden illegal Virksomhed.

En tysk Statsborger, Skomagermester Willy Warnke, Flensborg, som nu bor i Padborg, blev forleden afhentet af Gestapo, sigtet for at have aflyttet engelsk Radio. Hans Radioapparat blev konfiskeret. Man ved ikke, hvor Warnke er ført hen. - En tysk Marinesoldat xxxx anholdt i Gaar to unge Mennesker fra Haslev paa Hovedbanegaarden og bragte dem til den tyske Politivagt. Han sigtede xx dem for at have villet skyde paa ham. Det viste sig, at de unge Mennesker havde tilbudt ham at købe deres Ur, og da de tog i Lommen efter det, troede han, at de tog en Pistol. De var ikke bevæbnede og fik Lov at gaa igen efter nogle Timers Forløb.

16. November 1943

Jødisk Læge i Aabenraa anholdt af Tyskerne. Kvindelig
Gymnasiast "tyskerklippet" i Klassen. Ildkamp mellem Sa-
botører og Sabotagevagter i Nat. Baggrunden for Røveriet
i Kastrup.

For nogle Dage siden har Tyskerne anholdt Reservelæge ved Aabenraa Amts-
sygehus, Dr. Meyer, der er Halvjøde. Han blev taget paa Gangen, netop som
han kom fra Operationsstuen. I en tysk Militærbil førtes han til den ty-
ske Arrest i Kolding. Man ved ikke, hvad Hensigten med Anholdelsen er.
Dr. Meyer havde kun været paa Sygehuset i Aabenraa en Maanedes Tid. Han
kom fra Randers, hvor han nylig var blevet gift.

I Gaar ved Middagstid trængte 5 pistolbevæbnede Mænd ind i et Klassevæ-
relse paa xx Johannesskolens Gymnasium paa Frederiksberg, hvor de holdt
Lærerinden og de øvrige Elever i Skak med deres Vaaben, mens nogle af dem
tog fat paa en 17-aarig Pige og klippede hende, mens hun strittede vold-
somt imod. For at hun ikke skulde skrike, holdt de hende for Munden, xx
Mændene motiverede Klipningen med, at Pigebarnet omgikkes tyske Office-
rer. Efter fuldentt Værk forsvandt de, mens Pigen skyndte sig hjem for at
faa Skik paa de mishandlede Krøller.

I Nat ved 2-Tiden opdagede Sabotagevagterne paa Allways Radiofabrik i
Sydhavnen, at 3-4 Mænd nærmede sig Fabrikens Grund. De aabnede Ild og
de Fremmede skød igen. Der blev ingen ramt paa nogen af Siderne, og Sa-
botørerne forsvandt i Mørket.

En af de blaa Marinevægttere - Dansker, der gør Tjeneste som Sabotagevagt
for Tyskerne - bor ude paa Roskildevej. I Gaar Eftermiddags anmeldte han
til Politiet, at der var blevet skudt paa ham fra Gaden, da han stod paa
sin Altan. Han havde tydeligt set Manden, der skød, sagde han. En nøjere
Undersøgelse viste imidlertid, at "Skuddet" stammede fra en punkteret
Cykle paa Roskildevej!

Røveriet i Kastrup - paa Guldblommevej - har en politisk Baggrund og gaar
i Formiddags til videre Behandling hos Statsadvokatens Afdeling. De to
maskerede Mænd har nemlig straks ved deres Indtrængen spurgt Fru Gjedved,
hvor hendes Mand gemte de Papirer og Tegninger, som han havde laant hos
Værnemagten. Det var disse Papirer og Tegninger, de gennemrodede Huset
for at finde, men ikke fik fat paa. Da de saa fandt de mange Penge og
Sparekassebøgerne, sagde de, at det jo var Penge, der var tjent paa Ty-
skerne-Firmaet Holger Jørgensen handler meget ivrigt med (Værnemagten)
Tyskerne- og at de lige saa godt med det samme kunde konfiskere dem. Saa
kunde Sabotørernes Familier komme til at nyde godt deraf.

17. November 1943.

Tyskerne kræver yderligere Arbejdskraft til Befæstnings-
anlæggene i Jylland og truer med Tvangsudskrivning
af Latinskoleelever og C.B.-ere

De tyske Militærmyndigheder i Esbjerg havde til i Gaar Formiddags Kl. 11.15 indbudt Byens Politimester og Borgmester til en Konference paa Palacehotel i Esbjerg, hvor der fremsattes opsigtsvækkende Krav. Man blev her præsenteret for en Oberst, som Byens danske Myndigheder ikke tidligere har haft noget at gøre med, og Politimesteren erklærede straks, at det var jo ikke Byens Kommandant. Han fik imidlertid det Svar, at Obersten var udset til at føre Forhandlingerne. Han krævede derefter, at Esbjerg By omgaaende skulde stille xxxx 800 Mand og 16 Lastbiler til Raadighed for Værnemagten til Fæstningsarbejder. Da Borgmesteren erklærede, at dette var ganske umuligt at skaffe, henviste Tyskerne til, at der her i Landet stadig var henved 20.000 Arbejdsløse, og hvis de danske Myndigheder fastholdt Vægringen, maatte Tyskerne - Værnemagten - foretage en Tvangsudskrivning for at faa Kravet opfyldt. Tyskerne pegede i denne Forbindelse paa de ældste Klasser i Latinskolerne og C.B. Mandskabet - og hvis der ikke var nok Mandskab i Jylland, maatte man hente de øvrige fra Fyn og Sjælland. Tyskerne krævede sluttelig, at de første 200 Mand skulde skaffes i Løbet af 2 Dage. Politimesteren og Borgmesteren gentog Protesten, hvorefter de to Herrer satte sig i Forbindelse med Indenrigsministeriet, som nu undersøger Sagen.

Ekspllosion paa tysk xxxxxMinistryger ell. Torpedobaad

Det oplyses nu, at en tysk Ministryger (ell. Torpedobaad?) som laa ved Langelinie, Mandag Formiddag har været udsat for en kraftig Ekspllosion. Efterhvad der kan oplyses, skal Kaptajnen og to Mand af Mandskabet være blevet dræbt. Ministrygeren er slæbt over til B.&W. paa Refshaleøen, hvor man har konstateret et ret stort Hul i Skibssiden over Vandlinien. Fartøjet havde nogen Slagside. Tyskerne foretager selv Undersøgelsen af Sagen.

18. November 1943.

En Række voldsomme Attentater mod det jydsk Dobbeltspor.
Blokpost paa Aarhus H. sprængt i Luften. Eksplosioner paa Broerne
over Gudena ved Langaa. Trafikken afbrudt Aarhus-Randers. Tre
18-20-aarige Sabotører anholdt i Aftes.

I Aftes og i Løbet af Natten er der sket en Række voldsomme Eksplosioner paa det jydsk Dobbeltspor mellem Aarhus og Randers, og Trafikken mellem disse to Byer har maattet indstilles. Det begyndte i Aftes Kl. 18.30, da Mandskabet ved Blokpost 5 paa Aarhus Hovedbanegaard blev ringet op af en Mand, der meddelte, at de skulde forlade Posten, da den vilde springe i Luften i Løbet af 5 Minutter. Mandskabet fulgte Opfordringen og 6-7 Minutter efter rystede en voldsom Detonation det omliggende Kvarter, og Blokposten var fuldstændig ødelagt. Skaden beløber sig i Penge til langt over 1 Mill. Kr., og trafikalt betyder det, at hele Togtrafikken over Aarhus omgaaende maatte indstilles. Noget senere meldtes om Eksplosioner paa de to Broer, som fører Dobbeltsporet over Gudena ved Langaa, og i Natens Løb er der sket yderligere Eksplosioner her omkring, saaledes at man har maattet aflyse al Trafik mellem Aarhus og Randers. Endvidere har man faaet xxxxxx et ubekræftet Forlydende om, at der ogsaa er sket Eksplosioner paa Banelinien ved Ryomgaard, saaledes at man ikke kan føre Trafikken mellem de to Byer her over.

I Aftes ved 19.15-Tiden hørte Viceværtten i Ejendommen, St. Kongensgade 77, en Rude blive knust i Ejendommens Gaard. Han ringede til Politistationen i St. Kongensgade, som sendte en Deling Politibetjente afsted bevæbnet med Karabiner. I Porten traf de tre unge Mennesker, der var i Besiddelse af ialt 4 Pistoler, en Brandbombe og en Sprængbombe samt Ammunition til Pistolerne. En Undersøgelse af Ejendommen viste, at der var spækket med Brand- og Sprængbomber i A/S Friederich & Co.s Virksomhed, hvor ogsaa Deutsche Gesellschaft har til Huse. Der var ogsaa hældt Benzin flere Steder, men ingen af Bomberne var endnu kommet i Virksomhed. De unge Mennesker var blevet forstyrret af den knuste Rude, som formentlig var sket ved et Uheld. Bomberne blev omgaaende uskadeliggjort af det tyske Sprængningskommando. De anholdte førtes til St. Kongensgades Politistation, hvor de viste sig at være den 18-aarige Maskinarbejder-Lærling Henning Christensen, der i det sidste halve Aar har været efterlyst for den store Sabotagebrand paa Møbelfabrikken i Nykøbing F. Endvidere Bankassistent, stud. polit. Johan Jarup, Ll. Strandstræde 8a, og stud. mag. Herbert Andersen. De to Studenter er begge 20 Aar. Christensen og Andersen nægtede at opgive deres Bopæl. De førtes derefter til Statsadvokatens Afdeling paa Politigaarden, hvor der efter en Times Forløb stillede 8 svært bevæbnede GESTAPO-Folk og forlangte dem udleveret, hvilket man imidlertid nægtede, saa foreløbig bliver de hos det danske Politi. Tyskerne fik heller ikke deres Pistoler, derimod fik de udleveret de to Bomber, som var fundet paa deres Person.

Ved 19-Tiden skete der en Episode paa Købmagergade 26, hvor Skrædderfirmaet Jantzen har Lokaler. En Rengøringskone overraskede Firmaets Tilskærerxx Tage Richard Olsson under mistænkelige Forhold. Hun tilkaldte et Par tilfældigt forbigående, men da Olsson fortalte, at han var truet til at gaa op i Lokalerne og tænde Lyset som Signal til to Sabotører, som stodovre paa den anden Side Gaden og havde i Sinde at lave Sabotage i

Virksomheden, lod de ham gaa. En halv Time senere meldte han sig dog selv paa Antoniegades Politistation og indrømmede, at han var med i det planlagte Sabotageforsøg.

Tyskerne har anholdt Formanden for Sønderjydske Forening af 18. April, Kommuelærer Willy Forsmark, sigtet for illegal Virksomhed.

I Vedbæk er et Sommerhus, tilhørende Direktør i Landmandsbanken Oluf Nielsen, nedbrændt i Aftes ved en Sabotagebrand. Det var udlejet til en Nazist Tømmerhandler Lange.

I Aftes Kl. 23 er der sket Sabotagebrand hos Isenkræmmerfirmaet Carl Lassen, Slagelse. Skaden er ikke stor.

I Aftes ved 20.Tiden indfandt en Deling tyske Soldater under Kommando af en Officer sig paa Otterup Geværfabrik og krævede hele Produktionen af Geværer, ogsaa Halvfabrikata, udleveret. Direktøren var ikke hjemme, og Værkføreren nægtede at efterkomme Kravet. Soldaterne slog sig ned paa Otterup Kro for at afvente Ordre fra Kommandanten i Odense. Som det vil huskes, har Geværfabrikken tidl. haft Besøg af Sabotører, som bortførte et halvt Hundrede Vaaben. Det vil Tyskerne formentlig forhindre gentager sig.

En Sabotagebrand har forrige Nat ødelagt Karsemose-Lejren ved Fredriksværk hvor der var anbragt Arbejdsløse. Lejren skulde om nogle Dage have været overtaget af Tyskerne.